

НУМІЗМАТИКА ФАЛЕРИСТИКА

INTERNATIONAL COIN TREND MAGAZINE

Історія Кападокського царства
в пам'ятках нумізматики

Доповнення та оновлені ціни
до каталогу «Монети України
1992–2007»

Огляд аукціону
Gorny & Mosch 167

Фалеристичні пам'ятки
українського підпілля від УВО до ОУН

Почесна відзнака Президента України –
від відзнаки до державної нагороди

Монети Європи 1918–1945 рр.

ISSN 1811-542X

04 >

9 771811 542003

2' 2008

КВІТЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ

Журнали та книжки з рубрики «Книжкова крамниця» можна замовити і отримати поштою, надіславши поштовий переказ на адресу редакції.

Зразок заповнення поштового переказу див. на стор. 47.

Пропозиція дійсна до 1 вересня 2008 р.

Наявність в редакції журналів «НумізMATика і фалеристика» та вартість з пересилкою поштою по Україні			Ціна за один номер	Ціна за річний комплект
1	1997 р.	№ - - - 4	15,0 грн	-
2	1998 р.	№ - 2, 3, 4		57,0 грн
3	1999 р.	№ - 2, 3, 4		57,0 грн
4	2000 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
5	2001 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
6	2002 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
7	2003 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
8	2004 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
9	2005 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
10	2006 р.	№ 1, 2, 3, 4		57,0 грн
11	8 будь-яких номерів, вказаних в п.1-10			112,0 грн
12	12 будь-яких номерів, вказаних в п.1-10			165,0 грн
13	16 будь-яких номерів, вказаних в п.1-10			216,0 грн
14	20 будь-яких номерів, вказаних в п.1-10			265,0 грн
15	24 будь-яких номерів, вказаних в п.1-10			312,0 грн
16	Комплект 1997–2001 рр., 20 журналів			265,0 грн
17	Ювілейна підшивка 1997–2001 рр. з 20 журналів (шкіряне опрацювання, гальванопластика)			650,0 грн
18	Комплект 2002–2006 рр., 20 журналів			265,0 грн
19	Ювілейна підшивка 2002–2006 рр. з 20 журналів (шкіряне опрацювання, гальванопластика)			650,0 грн
20	Комплект 1997–2006 рр., 40 журналів			510,0 грн
21	2007 р.	№ - 2, 3, 4	17,5 грн	-
22	2008 р.	№ 1, 2	17,5 грн	-

Максим Загребa
МОНЕТИ УКРАЇНИ
1992–2007
Каталог
Видання 3-тє, доповнене

Київ, 2007 р.
Формат 145 × 215 мм,
м'яка обкладинка, 128 с.

Зображення, технічні параметри та ринкові ціни на монети України 1992–2007 рр. карбування у двох станах збереження.
Різновиди обігових монет штепельного характеру зведено у таблиці.
До каталогу також включено жетони, медалі та сувенірну продукцію Монетного двору НБУ. Українською мовою.
Ціни в українських гривнях.

Ціна з пересиланням поштою по Україні
1 примірник – 22 грн.
5 примірників – 100 грн.

Максим Загребa,
Сергій Яценко

**МОНЕТИ БІЛОРУСІ,
МОЛДОВИ
та ПРИДНІСТРОВ'Я**

Київ, 2007 р.
Формат 145 × 215 мм,
м'яка обкладинка, 64 с.

Каталог містить зображення, технічні параметри та ринкові ціни на монети Білорусі (з 1996 р.), Молдови (з 1992 р.), Придністровської Молдавської республіки (з 2000 р.).
Ціни в українських гривнях.
Мова – українська.

Ціна з пересиланням поштою по Україні – 20, - грн.

Не забудьте зазначити у талоні поштового переказу порядковий номер та кількість.

У НОМЕРІ

квітень – червень

Зареєстровано
у Міністерстві України в справах преси
та інформації

Свідоцтво про реєстрацію КВ 2322 від 05.11.1996 р.

Головний редактор

Максим Загребя

Заступники головного редактора:

В'ячеслав Онищук,

Раїса Яшуева-Омельянич

Редакційна колегія:

Валерій Дуров

Володимир Корнійчук

Олег Кривушенко

Пивоваров С. В., докт. істор. наук

Сергій Соколов

Дмитро Харітонов

Відповідальний редактор

Антоніна Богушко

Комп'ютерне макетування

Валентин Белічко

Здано до складання 15.03.2008

Підписано до друку 10.05.2008

Формат 60x90/8. Папір крейдований

Друк офсетний. Наклад 2000 пр.

Зам. 208

Виготовлення оригінал-макету
та друк видавництва «ЛОГОС»

Адреса для кореспонденції:

Максим Загребя
а/с 43, Київ-147, Україна, 02147

E-mail: numismat@i.kiev.ua

www.numismatics.kiev.ua

Контактні телефони:

(044) 517-3703

8(050) 33-11-550

8(050) 33-40-722

Редакція не завжди поділяє
погляди авторів публікацій.

За достовірність фактів, цифр,
точність імен та прізвищ
відповідають автори статей,
а за зміст рекламних матеріалів –
рекламодавці.

© Усі права захищені.
Передрук можливий лише
з дозволу редакції.

Нові монети України..... 2

Карлов Є.
Історія Кападокського царства в пам'ятках нумізматики..... 4

Загребя М.
Доповнення та оновлені ціни до каталогу «Монети України 1992—2007» 7

Книжкова крамниця..... 11, 16—18

Рекордні ціни на радянські пробні монети.
Огляд аукціону Gorny & Mosch 167..... 12

Федонін О.
«Нова, добра» 14

Пахолко С., Мельник О.
Фалеристичні пам'ятки українського підпілля від УВО до ОУН 19

Лазаренко В.
Становлення та розвиток нагородної системи України:
Почесна Відзнака Президента України –
від відзнаки до державної нагороди (1992—2002 рр.)..... 26

Загребя М.
Українські медалі Чехословаччини 30

Лазаренко В.
Пам'ятна медаль «500-річчя Москви»..... 31

Монети Європи 1918—1945 рр.
Данциг (Гданськ). Вільне місто 1918—1939 рр. 36
Естонська республіка 1918—1939 рр. 38
Латвійська республіка 1918—1939 рр. 40
Литовська республіка 1918—1939 рр. 41
Польська республіка 1918—1939 рр. 42
Гетто міста Лодзь 45

Оголошення колекціонерів 46

ТОВ "Купола" пропонує..... 48

Нові монети України

Национальный банк Украины информирует

В публикациях Национального банка Украины рассказывается о новых памятных монетах Украины. Дается краткая информация об исторических событиях, которым посвящены монеты, их описание и технические характеристики, сведения об авторах эскизов и гипсовых моделей.

National Bank of Ukraine informs

Publications of the National Bank of Ukraine give information about the new memorable coins of Ukraine. Brief information about historical events reflected by the coins, their description and technical parameters, data about the authors of sketches and Paris plaster models are given.

Die Nationalbank der Ukraine informiert

In den Veröffentlichungen der Nationalbank der Ukraine handelt es sich um neue Gedenkmünzen der Ukraine. Es werden kurze Informationen über die historischen Ereignisse, denen die Münzen gewidmet sind, ihre Beschreibung und technische Charakteristik sowie über die Autoren der Skizzen und Gipsmodelle gegeben.

Сидір Голубович

Национальный банк України, продовжуючи серію “Видатні особистості України”, ввів у обіг 26 лютого 2008 року ювілейну монету номіналом 2 гривні, присвячену Сидору Голубовичу (1873–1938) – українському політичному і державному діячеві, який у жовтні 1918 р. був обраний до Української Національної Ради ЗУНР. З січня 1919 р. – голова Державного секретаріату ЗУНР – ЗОУНР.

Монету виготовлено з нейзильберу, якість карбування – “спеціальний анциркулейтед”, маса – 12,8 г, діаметр – 31,0 мм, тираж – 35 000 штук. Гурт монети рифлений.

На аверсі монети в центрі зображено малий Державний Герб України, під ним – рік карбування монети – **2008**, по колу розміщено написи: **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (угорі), **ДВІ ГРИВНІ** (унизу).

На реверсі монети зображено портрет Сидора Голубовича, праворуч від якого – роки життя **1873/1938**, ліворуч розміщено напис – **ЗУНР** та унизу півколом – **СИДІР ГОЛУБОВИЧ**.

Художники: аверс – Володимир Дем’яненко; реверс – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук.

Скульптори – Володимир Дем’яненко, Анатолій Дем’яненко.

100 років Київському зоопарку

Национальный банк України ввів у обіг 23 квітня 2008 року ювілейну монету номіналом 2 гривні, присвячену Київському зоологічному парку, заснованому в 1908 р. У зоопарку налічується понад 3500 екземплярів тварин і птахів. Тут проводиться робота із акліматизації багатьох тварин, значна увага приділяється їх розмноженню, особливо рідкісних, зникаючих видів.

Монету виготовлено з нейзильберу, якість карбування – “спеціальний анциркулейтед”, маса – 12,8 г, діаметр – 31,0 мм, тираж – 50 000 штук. Гурт монети рифлений.

На аверсі монети зображено композицію – коло, що розділене розюзу вітрів на чотири частини, кожна з яких символізує класи ссавців, птахів, риб, земноводних, які представлені в зоопарку; угорі – малий Державний Герб України та розміщено написи **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ** (ліворуч півколом), унизу – **2/ ГРИВНІ 2008**.

На реверсі монети розміщено стилізований напис **ZOO**, у якому зображено жирафу та написи **100/років**, унизу – **КИЇВСЬКОМУ ЗООПАРКУ**.

Художники: аверс – Володимир Таран, Олександр Харук, Сергій Харук; реверс – Володимир Дем’яненко.

Скульптори – Володимир Атаманчук, Володимир Дем’яненко.

Скіфське ЗОЛОТО

Національний банк України, продовжуючи серію “Найменша золота монета”, ввів у обіг 22 лютого 2008 р. пам'ятну монету “Скіфське золото” номіналом 2 гривні, присвячену зразку скіфської культури – пластині-аплікації IV ст. до н. е. із зображенням богині Апі – праматері скіфів.

Монету номіналом 2 гривні виготовлено із золота 999,9 проби, якість – “спеціальний анциркулейтед”, маса – 1,24 г, діаметр – 13,92 мм, тираж – 10 000 штук. Гурт монети гладкий.

На аверсі монети в намистовому колі розміщено малий Державний Герб України, над яким – рік карбування монети – **2008**; між намистовим колом і кантом монети – написи: **УКРАЇНА** (угорі), **2 ГРИВНІ** (унизу), а також позначення металу, його проби – **Au 999,9** (ліворуч), маса – **1,24**.

На реверсі монети зображено золоту пластину-аплікацію у вигляді змієної богині Апі.

Художники – Володимир Дем'яненко (аверс), Борис Груденко (реверс).

Скульптори – Володимир Дем'яненко, Святослав Іваненко.

Благовіщення

Національний банк України, продовжуючи серію “Обрядові свята України”, увів у обіг 31 березня 2008 року пам'ятні монети “Благовіщення” номіналами 10 та 5 гривень, присвячені одному із значних свят православ'я – Благовіщенню, яке відзначається 7 квітня.

Монету номіналом 10 гривень виготовлено із срібла 925 проби, якість – “пруф”, вага в чистоті – 31,1 г, діаметр – 38,61 мм, тираж – 8 000 штук. Гурт монети – рифлений.

Монету номіналом 5 гривень виготовлено з нейзильберу, якість – спеціальний анциркулейтед, вага – 16,54 г, діаметр – 35,0 мм, тираж – 45 000 штук. Гурт монети – рифлений.

На аверсі монет угорі зображено малий Державний Герб України та напис півколом – **НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ**, у центрі – стилізований оклад Євангелія, ліворуч і праворуч від якого – лілії, що асоціюються з Дівою Марією, та розміщено написи: на монеті зі срібла **10, ГРИВЕНЬ**, а також позначення металу та його проби – **Ag 925**, вага в чистоті – **31,1**; на монеті з нейзильберу – **5 ГРИВЕНЬ**; на обох монетах – рік карбування монети – **2008** (унизу).

На реверсі монет зображено багатофігурну композицію – перший весняний хоровід, угорі – сцена Благовіщення та півколом праворуч розміщено напис: **БЛАГОВІЩЕННЯ**.

Художник – Микола Кочубей.

Скульптори – Святослав Іваненко, Анатолій Дем'яненко.

Усі монети та медалі відкарбовано на Монетному дворі Національного банку України.
За Розпорядженням НБУ від 08.06.2000 р. на пам'ятних монетах України розміщується логотип Монетного двору України.

Пам'ятні монети України є дійсними платіжними засобами України і обов'язкові до приймання без будь-яких обмежень за їх номінальною вартістю до всіх видів платежів, а також для зарахування на розрахункові рахунки, вклади, акредитиви та для переказів.

Пам'ятні монети із дорогоцінних металів реалізуються в Україні і за кордоном за колекційною ціною.

Історія Каппадокського царства* у пам'ятках нумізматики

Євген Карлов (Лисичанськ)

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
Династія Аріартидів**				
1. Аріарат I 350—322 рр. до н. е. Правив – 32 роки. <p style="text-align: center;">Місто Газіура</p>	Дата та місце народження невідомі. У 322 р. до н. е. Євмен, стратив Аріарата I. Вік невідомий	Після поразки Дарявухша III у війні проти Олександра Македонського Аріарат I закріпився в Каппадокії, де його резиденцією стало місто Газіура (Газіура). Невдовзі він заволодів усім Південним узбережжям Чорного моря від Сінопі до Трапезунда, а також обширними районами Північно-Східної Пафлагонії та Понтійською Каппадокією. Карбував монети в Газіурі та Сінопі. Аріарат I мав досить чисельну армію яка нараховувала 30.000 піхоти та 15.000 вершників. Пердікка *** відав Каппадокію та Пафлагонію в управління Євмену, котрий у 322 р. до н. е. переміг Аріарата I та полонив його.	Отримав владу у спадок. <p style="text-align: center;">Місто Сінопа</p>	Дід – Датан, сатрап Каппадокії. Батько – Аріаман. Небіж – Аріарат II (301—280 рр. до н. е.).
2. Олоферн	Дата та місце народження невідомі.	Каппадокія стала Македонською сатрапією. Небіж і наступник Аріата I – Аріат II втік до Вірменії.		
3. Аріарат II 301—280 рр. до н. е. Правив – 21 рік.	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	У 302 р. до н. е., скориставшись допомогою Вірменського царя Ардоата розгромив македонського полководця Амінта, та повернув свою спадщину.		Дядько – Аріарат I (350—322 рр. до н. е.).
4. Аріарамн 280—250 рр. до н. е. Правив – 30 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Аріартиди формально визнавали над собою владу Понтійських царів, хоча фактично були незалежними. Під час правління Аріарамна, приблизно у 255 р. до н. е.		Син – Аріарат III (250—220 рр. до н. е.).
5. Аріарат III 250—220 рр. до н. е. Правив – 30 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Одружився із Стратонією – донькою Селевкійського царя Антіоха II (ред.).	Успадкував владу від батька.	Батько – Аріарамн (280—250 рр. до н. е.). Дід – Аріарат II (301—280 рр. до н. е.). Син – Аріарат IV (220—163 рр. до н. е.).
6. Аріарат IV Євсеб 220—163 рр. до н. е. Правив – 57 років	Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.	Аріарат IV був союзником Римської імперії і Пергамського царства (ред.).	Успадкував владу від батька.	Батько – Аріарат III (250—220 рр. до н. е.). Син – Аріарат V (163—130 рр. до н. е.).

*Каппадокія – земля у східній частині Малої Азії (сьогодні – територія Туреччини).

У II тисячоріччі до н. е. Каппадокія була центром Хетської держави.

У IV ст. до н. е., після розпаду Персидської імперії Ахаменідів на землях Каппадокії утворилося невелике елліністичне царство Каппадокія.

У 17 р. н. е. захоплене Римлянами і перетворене

на провінцію Римської імперії (ред).

** Династія Аріартидів була заснована у 404 р. до н. е. у Каппадокії, яка на той час була підвладна Персидській імперії (ред).

***Пердікка – один з полководців та сподвижників Олександра Македонського. Згідно з легендою, поміраючий Олександр передав йому в знак довіри свій

перстень з печаткою. Після смерті Олександра Пердікка був проголошений регентом Македонської імперії.

Про те це викликало невдоволення інших полководців Олександра, почалася між ними боротьба, яка призвела до розпаду імперії. Пердікка був вбитий змовниками під час походу проти Єгипетського правителя Птолемея (ред).

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
<p>7. Аріарат V Євсеб Філопатор</p> <p>163—130 рр. до н. е. Правив – 33 роки.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Загинув у 130 р. до н. е. у війні з Арістоніком. Вік невідомий.</p>	<p>Аріарат V воював з Арістоніком****, який у 133 р. до н. е. підняв повстання проти римлян.</p> <p>У 158 р. до н. е. Аріарат V тимчасово поступився своїм тронем претенденту на Каппадокське царство – Ороферну (ред.).</p>		<p>Батько – Аріарат IV (220—163 рр. до н. е.). Дружина – Лаодіка, донька понтійського царя Мітрідата IV.</p>
<p>8. Ороферн</p> <p>158—157 рр. до н. е.</p> 		<p>Ороферн захопив Каппадокію за підтримки сирійського царя Діаметра I. Покинчив життя самогубством після того як римські війська, союзники Аріарата V почали інтервенцію в Каппадокію (ред.).</p>		
<p>9. Аріарат VI Єліфан</p> <p>130—116 рр. до н. е. Правив – 14 років</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий у 116 р. до н. е. заколотником Гордієм. Вік невідомий.</p>	<p>Аріарат VI – молодший з шести синів Аріата V. П'ятьох старших синів підступно вбила остання дружина Аріарата V – Лаодіка, захопивши владу після смерті чоловіка у 130 р. до н. е. Понтійський цар Мітрідат IV увів свої війська у Каппадокію, удаючи вигляд про намір підтримати малолітнього Аріарата VI, після чого одружив його зі своєю дочкою Ладонікою, від якої Аріарат IV мав двох синів. Отримав від римлян у володіння Лікаонію і Кілікію.</p>		<p>Батько – Аріарат V (163—130 рр. до н. е.). Дружина – Лаодіка, дочка понтійського царя Мітрідата IV. Син – Аріарат VII (116—111 рр. до н. е.). Син – Аріарат VIII (101—86 рр. до н. е.).</p>
<p>10. Аріарат VII Філометор</p> <p>116—101 рр. до н. е. Правив – 15 років</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Вбитий під час переговорів у 101 р. до н. е. понтійським царем Метрідатом IV. Вік невідомий.</p>	<p>Фактичною правителькою Каппадокії при малолітньому Аріарату VII стала його мати – Лаодіка.</p> 	<p>Успадкував владу від батька.</p> 	<p>Батько – Аріарат VI (130—116 рр. до н. е.). Мати – Лаодіка, дочка понтійського царя Мітрідата IV. Брат – Аріарат VIII (101—86 рр. до н. е.).</p>
<p>11. Аріарат VIII</p> <p>101—86 рр. до н. е. Правив – 15 років.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Дата і місце смерті невідомі. Вік невідомий.</p>		<p>На вимогу римлян Мітрідат був змушений відкликати додому свого сина і повернути владу брату вбитого ім царя.</p>	<p>Брат – Аріарат VII (116—101 рр. до н. е.).</p>

**** Арістонік – претендент на трон Пергамського царства, воював проти римлян та їх союзника Каппадокського царства (ред).

Правитель Ім'я та титул, роки правління	Роки життя та смерті, вік	Подія	Відношення до попередника	Сім'я, родичі
<p>12. Аріарат IX</p> <p>101–100 рр. до н. е. Правив – 1 рік.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Помер під час походу в Грецію у 86 р. до н. е.</p>	<p>Понтійський цар Мітрідат IV посадив на престол Каппадокії свого малолітнього сина, який прийняв титул Аріарата VIII. Регентом став давній друг і прибічник понтійців – Гордій</p> 		<p>Батько – Мітрідат IV, цар Понта.</p>
Династія Аріобарзанідів				
<p>13. Аріобарзан I Філороман</p> <p>95–62 рр. до н. е. Правив – 33 роки.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Помер у 62 р. до н. е. Вік невідомий.</p>	<p>У 94 р. до н. е. проти Аріобарзана I виступив союзник Понтійського царства, вірменський цар – Тігран II. Аріобарзан I втік до Риму. У 92 р. до н. е. римський намісник Кілікії Сулла розгромив війська Архелая (полководця Мітрідата IV). У 85 р. до н. е., після перемоги римлян над Мітрідатом IV Аріобарзан I остаточно утвердився на Каппадокському троні.</p>	<p>Римляни дозволили каппадокійцям шляхом голосування обрати собі нового царя. Ім став голова місцевої проримської партії – Аріобарзан I.</p>	<p>Невідомо.</p>
<p>14. Аріобарзан II</p> <p>62–52 рр. до н. е. Правив – 10 років.</p> 	<p>Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.</p>		<p>Успадкував владу від батька.</p>	<p>Батько – Аріобарзан I (95–62 рр. до н. е.). Син – Аріобарзан III (52–42 рр. до н. е.).</p>
<p>15. Аріобарзан III</p> <p>52–42 рр. до н. е. Правив – 10 років.</p> 	<p>Дата та місце народження і смерті невідомі. Вік невідомий.</p>		<p>Успадкував владу від батька.</p>	<p>Батько – Аріобарзан II (62–52 рр. до н. е.).</p>
<p>16. Аріарат X</p> <p>42–36 рр. до н. е. Правив – 6 років.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Страчений за наказом римського Тріумвіра Антонія у 36 р. до н. е. Вік невідомий.</p>	<p>У 36 р. до н. е., після невдалої війни з Вірменією римський тріумвір Антоній наказав нізложити Аріарата X.</p>	<p>Отримав владу у спадщину.</p>	
<p>17. Архелай</p> <p>36–17 рр. до н. е. Правив – 17 років.</p> 	<p>Дата та місце народження невідомі. Помер у 17 р. до н. е. під час подорожі до римського імператора Тиберія. Вік невідомий.</p>	<p>Архелай намагався бути слухняним виконавцем волі Риму. Після його смерті Каппадокія була перетворена на провінцію Римської імперії.</p>	<p>Царська влада передана Архелая римським Тріумвіром Антонієм, після втрати Аріарата X.</p>	<p>Дід – Архелай – полководець понтійського царя Мітрідата IV.</p>

ЗОЛОТІ МОНЕТИ

2 гривні	ЗМ.2.1 2003 Саламандра	Proof	1.300,0
ЗМ.2.2 2004 Лева	Proof	1.300,0	
ЗМ.2.3 2005 Сіфське золото	Proof	1.000,0	
ЗМ.2.4 2006 Овен	400,0		
ЗМ.2.5 2006 Іжак	400,0		
ЗМ.2.6 2006 Телесь	400,0		
ЗМ.2.7 2006 Бізніслюди	400,0		
ЗМ.2.8 2007 Козеріг	400,0		
ЗМ.2.9 2007 Водолий	400,0		
ЗМ.2.10 2007 Риби	400,0		
ЗМ.2.11 2007 Бабак	400,0		

ЗМ.2.12

Скорпіон

300,00 Proof

2007 10.000 XF 300,00 Proof 400,0

ЗМ.2.13

Стрілець

300,00 Proof

2007 10.000 XF 300,00 Proof 400,0

ЗМ.2.14

Сіфське золото (богиня Анї)

300,00 Proof

2007 10.000 XF 300,00 Proof 400,0

Бібліотека журналу "НумізMATика і фалеристика"

Доповнення та оновлені ціни до каталогу

Максим Загреба

МОНЕТИ УКРАЇНИ 1992-2007

Каталог

Київ
Травень 2008

10 гривень	ЗМ.10.1 2001 10 років Незалежності	Proof	5.000,0
20 гривень	ЗМ.20.1 2000 Палесоліт	Proof	1.750,0
ЗМ.20.2 2000 Трипілля	Proof	1.750,0	
ЗМ.20.3 2000 Олявія	Proof	1.900,0	
ЗМ.20.4 2001 Сквиф	Proof	5.000,0	
ЗМ.20.5 2001 Кієвська Русь	Proof	4.750,0	
ЗМ.20.6 2007 Чиста вода джерело життя	Proof	2.250,0	
50 гривень	ЗМ.50.1 1996 Оранта	Proof	17.000,0
ЗМ.50.2 1999 Різаво Христово	Proof	23.000,0	
ЗМ.50.3 2000 Хрещення Русі	Proof	15.000,0	
ЗМ.50.4 2006 Нестор-Алтоплиць	Proof	4.000,0	
100 гривень	ЗМ.100.1 1997 Кієвський псалтир	Proof	23.000,0
ЗМ.100.2 1998 Енеїда	Proof	23.000,0	
ЗМ.100.3 1998 Михайлівський собор	Proof	16.000,0	
ЗМ.100.4 1998 Успенський собор	Proof	16.000,0	
ЗМ.100.5 2003 Пектораль	Proof	27.500,0	
ЗМ.100.6 2004 Золоті ворота	Proof	27.500,0	
125 гривень	ЗМ.125.1 1996 Оранта	Proof	5.000,0
200 гривень	ЗМ.200.1 1996 Т. Г. Шевченко	Proof	3.750,0
ЗМ.200.2 1996 Кієво-Печерська лавра	Proof	3.750,0	
250 гривень	ЗМ.250.1 1996 Оранта	Proof	8.000,0
500 гривень	ЗМ.500.1 1996 Оранта	Proof	80.000,0

ЗМ.100.7

Острозька біблія

7000,00 Proof

2007 4.000 XF 7000,00 Proof 8.100,0

КОЛЕКЦІЙНІ МОНЕТИ

200 000 карбованців		P-like	2 ГРИВНІ		P-like
KM.1.1	1995	10,0	KM.2.47	2002	KM.2.47
KM.1.2	1995	15,0	KM.2.48	2002	KM.2.48
KM.1.3	1995	35,0	KM.2.49	2003	KM.2.49
KM.1.4	1995	35,0	KM.2.50	2003	KM.2.50
KM.1.5	1995	35,0	KM.2.51	2003	KM.2.51
KM.1.6	1995	140,0	KM.2.52	2003	KM.2.52
KM.1.7	1995	30,0	KM.2.53	2003	KM.2.53
KM.1.8	1996	20,0	KM.2.54	2003	KM.2.54
KM.1.9	1996	15,0	KM.2.55	2003	KM.2.55
KM.1.10	1996	15,0	KM.2.56	2003	KM.2.56
KM.1.11	1996	15,0	KM.2.57	2003	KM.2.57
KM.1.12	1996	25,0	KM.2.58	2003	KM.2.58
			KM.2.59	2004	KM.2.59
			KM.2.60	2004	KM.2.60
			KM.2.61	2004	KM.2.61
			KM.2.62	2004	KM.2.62
			KM.2.63	2004	KM.2.63
			KM.2.64	2004	KM.2.64
			KM.2.65	2004	KM.2.65
			KM.2.66	2004	KM.2.66
			KM.2.67	2004	KM.2.67
			KM.2.68	2004	KM.2.68
			KM.2.69	2004	KM.2.69
			KM.2.70	2004	KM.2.70
			KM.2.71	2004	KM.2.71
			KM.2.72	2004	KM.2.72
			KM.2.73	2005	KM.2.73
			KM.2.74	2005	KM.2.74
			KM.2.75	2005	KM.2.75
			KM.2.76	2005	KM.2.76
			KM.2.77	2005	KM.2.77
			KM.2.78	2005	KM.2.78
			KM.2.79	2005	KM.2.79
			KM.2.80	2005	KM.2.80
			KM.2.81	2005	KM.2.81
			KM.2.82	2005	KM.2.82
			KM.2.83	2005	KM.2.83
			KM.2.84	2005	KM.2.84
			KM.2.85	2005	KM.2.85
			KM.2.86	2005	KM.2.86
			KM.2.87	2005	KM.2.87
			KM.2.88	2005	KM.2.88
			KM.2.89	2005	KM.2.89
			KM.2.90	2006	KM.2.90
			KM.2.91	2006	KM.2.91
			KM.2.92	2006	KM.2.92
			KM.2.93	2006	KM.2.93
			KM.2.94	2006	KM.2.94
			KM.2.95	2006	KM.2.95
			KM.2.96	2006	KM.2.96
			KM.2.97	2006	KM.2.97
			KM.2.98	2006	KM.2.98
			KM.2.99	2006	KM.2.99
			KM.2.100	2006	KM.2.100
			KM.2.101	2004	KM.2.101
			KM.2.102	2004	KM.2.102
			KM.2.103	2006	KM.2.103
			KM.2.104	2006	KM.2.104
			KM.2.105	2006	KM.2.105
			KM.2.106	2006	KM.2.106
			KM.2.107	2006	KM.2.107
			KM.2.108	2006	KM.2.108
			KM.2.109	2006	KM.2.109
			KM.2.110	2006	KM.2.110

20 гривень

Код	Рік	Тема	Вартість	Матеріал
CM.20.1	1996	Дестиніна церква	4,500.0	Proof
CM.20.2	1997	Саський собор	3,000.0	
CM.20.3	1997	Козак Малань	4,500.0	
CM.20.4	1997	Контрастовий ярмарок	2,250.0	
CM.20.5	1997	Свергин Назималю	2,500.0	
CM.20.6	1998	Вавільська вікна	450.0	
CM.20.7	2001	10 років Незалежності	25,000.0	
CM.20.8	2002	Литак Ан-215 «Фрідан»	6,000.0	
CM.20.9	2003	60 років визволення Києва	3,100.0	
CM.20.10	2004	Не вмирає душа наша...	1,000.0	
CM.20.11	2004	Афін, 2004	600.0	
CM.20.12	2005	60 років Перемоги	650.0	
CM.20.13	2005	Литак Ан-124 «Русал»	850.0	
CM.20.14	2005	Сорочинський ярмарок	850.0	
CM.20.15	2006	15 років Незалежності	600.0	

2007 7,000 XФ 850.0 Proof 1,250.0

2007 10,000 XФ 450.0 Proof 600.0

2007 10,000 XФ 450.0 Proof 600.0

10 гривень

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
SM.10.1	Петро Могила	1996	Proof	6.000,0	700,0
SM.10.2	Львів	1998	XF	190,0	400,0
SM.10.3	Батлон	1998	XF	190,0	500,0
SM.10.4	Фігурне катання	1998	XF	190,0	1.500,0
SM.10.5	Асколія-Нова	1998	XF	300,0	450,0
SM.10.6	Київ	1998	XF	400,0	325,0
SM.10.7	Данило Галицький	1998	XF	550,0	1.500,0
SM.10.8	Михайлівський собор	1998	XF	600,0	225,0
SM.10.9	Успенський собор	1998	XF	600,0	550,0
SM.10.10	Орел, степовий	1999	XF	1.700,0	1.400,0
SM.10.11	Дмитро Вишневецький	1999	XF	400,0	700,0
SM.10.12	Потрійний стрибок	1999	XF	190,0	350,0
SM.10.13	Паралельні бруси	1999	XF	190,0	550,0
SM.10.14	Асколія	1999	XF	400,0	600,0
SM.10.15	Любка демаїста	1999	XF	1.400,0	280,0
SM.10.16	Петро Дорошенко	1999	XF	450,0	280,0
SM.10.17	Магдебурзьке право	1999	XF	450,0	600,0
SM.10.18	Соня садова	1999	XF	1.400,0	280,0
SM.10.19	Радаво Христосове	1999	XF	2.500,0	350,0
SM.10.20	Ольга	1999	XF	550,0	380,0
SM.10.21	Петро Сагайдачний	2000	XF	1.400,0	400,0
SM.10.22	Присвоєний краб	2000	XF	1.400,0	400,0
SM.10.23	Володимир Великий	2000	XF	4.000,0	600,0
SM.10.24	Хрещення Русі	2000	XF	500,0	
SM.10.25	Львівський театр	2000	XF	1.700,0	
SM.10.26	55 років Перемоги	2000	XF	3.500,0	
SM.10.27	Танці на льоду	2001	XF	250,0	
SM.10.28	Іван Мазепа	2001	XF	1.250,0	
SM.10.29	Ярослав Мудрий	2001	XF	6.500,0	
SM.10.30	НБУ, 10 років	2001	XF	1.500,0	
SM.10.31	Рись зачіпка	2001	XF	2.500,0	
SM.10.32	Хочей	2001	XF	250,0	
SM.10.33	Бакеністри	2001	XF	2.500,0	
SM.10.34	Модрина польська	2001	XF	2.000,0	
SM.10.35	Ковзани	2002	XF	850,0	
SM.10.36	Іван Сірко	2002	XF	2.250,0	
SM.10.37	Пилип Орлик	2002	XF	2.250,0	
SM.10.38	Афіни, 2004. Плавання	2002	XF	250,0	
SM.10.39	Гуґач	2002	XF	3.750,0	
SM.10.40	Селтослав	2002	XF	3.000,0	
SM.10.41	Володимир Мономах	2002	XF	3.000,0	
SM.10.42	Козимель	2002	XF	2.500,0	
SM.10.43	Свято Різдва	2002	XF	3.750,0	
SM.10.44	Павло Погуботок	2003	XF	2.000,0	
SM.10.45	Афіни, 2004. Бокс	2003	XF	225,0	
SM.10.46	Великдень	2003	XF	2.500,0	
SM.10.47	Зубр	2003	XF	3.250,0	
SM.10.48	Літак Ан-2	2003	XF	2.000,0	
SM.10.49	Генуезька фортеця	2003	XF	1.750,0	
SM.10.50	Морський коник	2003	XF	4.000,0	
SM.10.51	Львівський палац	2003	XF	1.750,0	
SM.10.52	Почаївська лавра	2003	XF	550,0	
SM.10.53	Кирило Розумовський	2003	XF	2.000,0	
SM.10.54	Переяславська рада	2004	XF	700,0	
SM.10.55	Футбол, 2006	2004	XF	800,0	

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
SM.10.80	Благовіщення	2008	Proof	250,0	280,0
SM.10.81	Гриф чорний	2008	Proof	250,0	280,0

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
KM.2.112	Іван Багряний	2007	VF	12,0	15,0
KM.2.116	Лев Ландау	2008	VF	12,0	15,0

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
KM.2.113	Петро Григоренко	2007	VF	12,0	15,0
KM.2.117	Сидір Голубович	2008	VF	15,0	20,0

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
KM.2.114	90 років Першому уряду України	2007	VF	12,0	15,0
KM.2.118	100 років Київському зоопарку	2008	VF	12,0	15,0

Код	Тема	Рік	Сорт	Матеріал	Вартість
KM.2.115	Василь Стус	2008	VF	12,0	15,0
KM.2.120	Святий Петрушевський	2008	VF	12,0	15,0

СРІБНІ МОНЕТИ

1 000 000 карбованців

Proof

СМ1.15

Скорпион

2007 15.000 XF 180,00 Proof

220,0

СМ1.1	1996	Богдан Хмельницький	1.000,0
СМ1.2	1996	Лесь Українка	750,0
СМ1.3	1996	Григорій Сковорода	500,0
СМ1.4	1996	Михайло Грушевський	650,0

2 000 000 карбованців

Proof

СМ1.1	1995	50 років ООН	400,0
СМ1.2	1996	Чорнобиль	350,0
СМ1.3	1996	Атланта XXII	400,0
СМ1.4	1996	Атланта XXII	400,0
СМ1.5	1996	Незалежність	1.500,0

СМ1.16

Срібілець

2007 15.000 XF 180,00 Proof

220,0

5 гривень

Proof

СМ1.1	2004	КНУ ім. Шевченка	240,0
СМ1.2	2004	ХНУ ім. Карадіна	240,0
СМ1.3	2006	Рів Сабкині	450,0
СМ1.4	2006	КНМУ, 100 років	240,0
СМ1.5	2006	Овен	240,0
СМ1.6	2006	Телець	240,0
СМ1.7	2006	Близняни	240,0
СМ1.8	2006	Іван Франко	240,0
СМ1.9	2006	Дмитро Лухвиченко	650,0
СМ1.10	2006	Михайло Грушевський	240,0
СМ1.11	2007	Рів Свині	240,0
СМ1.12	2007	Козерог	220,0
СМ1.13	2007	Водолій	220,0
СМ1.14	2007	Риби	220,0

СМ1.17

Рів Падюка

2007 15.000 XF 385,00 Proof

450,0

Ріпке

5 гривень

КМ1.1	1998	Михайлівський собор	40,0
КМ1.2	1998	Успенський собор	40,0
КМ1.3	1999	Новгород-Свержське князівство	350,0
КМ1.4	1999	Мідаборська прапа	150,0
КМ1.5	1999	Різаво Христове	150,0
КМ1.6	2000	Білогород-Андріївський	200,0
КМ1.7	2000	Хрещення Рюри	60,0
КМ1.8	2000	Хрещення Рюри	75,0
КМ1.9	2000	Львівський театр	100,0
КМ1.10	2000	Керч, 2600 років	100,0
КМ1.11	2000	На межі тисячоліть	250,0
КМ1.12	2001	На межі тисячоліть	150,0
КМ1.13	2001	НБУ, 10 років	40,0
КМ1.14	2001	Острозька академія	120,0
КМ1.15	2001	10 років Незалежності	40,0
КМ1.16	2001	Полтава, 1100 років	50,0
КМ1.17	2001	Кролевець, 400 років	100,0
КМ1.18	2001	Зборні сили України	550,0
КМ1.19	2002	Атланта-225 «Вітраж»	400,0
КМ1.20	2002	Хотинь, 1000 років	150,0
КМ1.21	2002	Ромни, 1100 років	150,0
КМ1.22	2002	350 років битви під Ватком	100,0
КМ1.23	2002	Дніпрогес, 70 років	175,0
КМ1.24	2002	Свято Різдва Христового	425,0
КМ1.25	2003	Великдень	150,0
КМ1.26	2003	Атланта-2	70,0
КМ1.27	2003	Євпагоріє, 2500 років	100,0
КМ1.28	2003	Центральний парк архів	75,0
КМ1.29	2003	60 років вивалення Києва	85,0
КМ1.30	2003	Винабура	60,0
КМ1.31	2004	2500 років Балкаві	65,0
КМ1.32	2004	КБ «Підземель»	45,0
КМ1.33	2004	Атланта-140	45,0
КМ1.34	2004	50 років входування Криму	75,0
КМ1.35	2004	50 років України в ЮНЕСКО	60,0
КМ1.36	2004	Свято Трійці	55,0
КМ1.37	2004	Харків, 350 років	100,0
КМ1.38	2004	Кривоград, 250 років	65,0
КМ1.39	2004	Крилатий «кітлант» Білгородськ	65,0
КМ1.40	2004	Атланта-124 «Русань»	35,0
КМ1.41	2005	Сорочинський ярмарок	35,0
КМ1.42	2005	Коростень, 1300 років	35,0
КМ1.43	2005	Суми, 350 років	35,0
КМ1.44	2005	Поліровка	35,0
КМ1.45	2005	Світлопільська лавра	30,0
КМ1.46	2005	Кам'янецька палата	30,0
КМ1.47	2006	Антарктична станція	30,0
КМ1.48	2006	Атланта, 750 років	30,0
КМ1.49	2006	15 років Незалежності	20,0
КМ1.50	2006	10 років відрадженої Гривні	25,0
КМ1.51	2006	Конституція України	50,0
КМ1.52	2006	Кирилівська церква	25,0
КМ1.53	2006	Водопротіє	25,0
КМ1.54	2006	Цимбали	25,0
КМ1.55	2007	Переслав-Хмельницький	25,0
КМ1.56	2007	Чиста вода	25,0
КМ1.57	2007	Мотор Січ, 100 років	25,0
КМ1.58	2007	ОЕСЕ	35,0
КМ1.59	2007	Одеський театр	25,0
КМ1.60	2007	1100 років кітланському Чернілову	25,0

КМ1.61

Бугай

2007 50.000 VF 20,0 Ріпке

25,0

КМ1.62

Голодомор – геноцид українського народу

2007 75.000 VF 25,0 Ріпке

35,0

КМ1.63

200 років курортів Криму

2007 35.000 VF 25,0 Ріпке

35,0

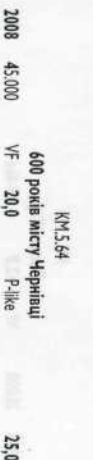

КМ1.64

Батоговіщення

2008 45.000 VF 20,0 Ріпке

25,0

КМ1.64

600 років місту Чернівці

2008 45.000 VF 20,0 Ріпке

25,0

Ці книжки можна отримати поштою, надіславши поштовою переказ на адресу редакції журналу: Максим Загребя, а/с 43, Київ, 02147.
Не забудьте у графі поштового переказу «Для письмового повідомлення» зазначити зворотню адресу та назву книжки.
Пропозиція дійсна до 1 вересня 2008 р.

Рандольф Зандер

**СРІБНІ РУБЛІ ТА ЄФІМКИ
РОМАНОВСЬКОЇ РОСІЇ
1654—1915**

Київ, 1998 р.
Формат 210×290,
тверда обкладинка, 207 с.

Книга американського дослідника та колекціонера, голови російського нумізматичного товариства, людини, яка стояла у витоків видання журналу «JOURNAL OF THE RUSSIAN NUMISMATIC SOCIETY», відображає американську думку про нашу історію крізь призму нумізматики. Ця думка часто несподівана, дивна і цікава для нас, вихованих на певних історичних штампах. Це — безпристрасна думка людини, яка захоплена колекціонуванням російських монет. Колекціонери відкриють для себе багато нового, оскільки автор у книзі зібрав відомості з російськомовних джерел, що не завжди доступні читачам. Легкий, емоційний і доступний стиль викладу захоплює читача, який відчуває захопленість автора російською історією.
Мова — російська.

Ціна з пересиланням поштою:
по Україні — 55,- грн.

В. В. Бартошевич

**У БОРИННІ
З НАПОЛЕОНОМ
НУМІЗМАТИЧНІ
НАЧЕРКИ**

Київ, 2001 р.
Формат 218×288,
м'яка обкладинка, 210 с.,
наклад 500 прим.

Книга містить десять робіт відомого історика та нумізмата. Різні за змістом, вони об'єднані єдиною тематикою: історія Вітчизняної війни 1812 р., яка розглядається через пам'ятки нумізматики — медалі, ополченські знаки, хрести та ін. Автор розкриває маловідомі сторони Вітчизняної війни, аналізує нумізматичні та письмові джерела, значну мемуарну літературу та художній матеріал. У «Додатках» дається іменний покажчик, перелік ілюстрацій, бібліографічна довідка та список скорочень. Для спеціалістів-нумізматів, музейних працівників, істориків широкого профілю, а також для читачів, які цікавляться історією.
Мова — російська.

Ціна з пересиланням поштою:
по Україні — 57,- грн.

Валерій Нечитайло

**КАТАЛОГ АНТИЧНИХ МОНЕТ
СКИФІЇ, БЕРЕЗАНІ, НИКОНІЮ,
ТІРИ, КЕРКИНІКИДИ**

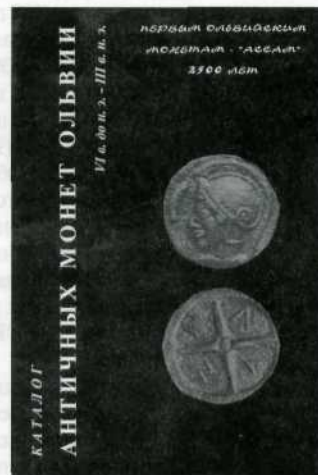
Київ, 2000 р.
Формат 148×210 мм,
м'яка обкладинка, 80 с.

Описання та промальовки античних монет міст Північного Причорномор'я. 290 позицій.
Ціни в гривнях на два ступені збереження — «Fine» та «VF».
Мова — російська.

Ціна з пересиланням поштою
по Україні — 28,- грн.

Валерій Нечитайло

**КАТАЛОГ АНТИЧНИХ
МОНЕТ ОЛЬВІЇ
VI ст. До н. е. — III ст. н. е.**

Київ, 2000 р.
Формат 210×300 мм,
м'яка обкладинка, 160 с.,
+ 29 кольорових плат.

Описання та промальовки античних монет Ольвії. 724 позицій.
Ціни в гривнях на два ступені збереження — «Fine» та «VF».
Мова — російська.

Ціна з пересиланням поштою
по Україні — 110,- грн.

Дмитро Харітонов

**ПАПЕРОВІ ГРОШІ
ЄВРЕЙСЬКИХ ГРОМАД
В РОСІЇ**

Прага, 2003 р.
Формат 148×210,
м'яка обкладинка, 136 с.

Каталог паперових грошей, що були в обігу як платіжні засоби в єврейських громадах на території Росії у період 1917—1920 рр. Дано описування близько 300 грошових знаків, вказано різновиди, рідкості та колекційна вартість для двох станів збереження. Понад 200 оригінальних кольорових ілюстрацій, багато бон опубліковано вперше.
Мова — російська та англійська.

Ціна з пересиланням поштою
по Україні — 180,- грн.

Рекордные цены на советские пробные монеты

Обзор аукциона Gorny & Mosch 167

На состоявшемся в марте 2008 г. нумизматическом аукционе Gorny & Mosch было выставлено приблизительно 6.000 лотов, оцененных в 3,3 млн евро. Результат торгов превзошел эту цифру более чем вдвое – 8,2 млн евро (включая аукционный сбор). Это фантастический результат, принимая во внимание слабый американский доллар, из-за чего американские коллекционеры и дилеры не принимали участия в торгах. Их место заняли коллекционеры Европы и России.

Этот обзор концентрируется на продажах Gorny & Mosch 167, российских монет и медалей, которые еще раз доказали насколько сильный рынок – для российского материала. 80 коллекционеров, дилеры и две занятых телефонных линии гарантировали, что 1.551 лот принесет рекордные цены. Стартовая цена приближалась к 1,2 млн. Еще до начала аукциона на 60 % монет были поданы заявки превышающие стартовую цену в 2,5 раза.

59 пробных советских монет, отчеканенных в период 1922–1989 гг. стали неожиданностью дня. Они были скромно оценены в 8.325 EUR. (Следует отметить, что это было крупнейшее собрание пробных монет СССР на одном аукционе). Все 59 лотов были проданы за общую сумму 1,3 млн EUR, включая аукционный сбор, что в 158 раз превзошло стартовую цену!

Все происходящее во время торгов было выше всех ожиданий. Пробные монеты отчеканенные перед Второй Мировой войной превзошли свою оценочную стоимость в 10–20 и более раз! Чрезвычайно прекрасный образец полтина 1925 г. Была продана за 18.400 EUR от 200 EUR стартовой цены, но это было ничем по сравнению с образцами периода после Второй Мировой Войны.

Неприметный образец, 5 копеек 1947 г., с небольшими царапинами и следами пайки на аверсе, был оценен в 25 EUR, и продан за 40.250 EUR! Прочие пробные монеты были проданы по подобным ценам: 30.000 EUR, 40.000 EUR, иногда "скромные" 14.000 EUR! Хотелось подчеркнуть еще раз: это монеты, изготовленные в 50-е и 60-е годы XX века!

Пробные монеты, отчеканенные в 1967 г. по случаю "50-летия революции", проданы еще более дорого. Девять монет в сохранности XF+ оцененные между 100 и 200 EUR были проданы по 40.000 и 80.000 EUR, за общую сумму превысившую полмиллиона евро!

Результаты продаж пробных советских монет были поражающими, но другие результаты, продаж российских монет тоже впечатляют. Десять лет назад, кто вообразил бы, что хорошо прочеканенный рубль Петра Великого в сохранности XF мог бы быть продан за 18.400 EUR! Другой рубль Петра, немного более редкий чем первый, продан за

27.600 EUR. Полтина 1723 г. Красного Монетного двора – 44.850 EUR, редкий полуполтинник 1702 г. Кадашевского Монетного двора – 35.650 евро.

Конечно, по высоким ценам продались редкие золотые монеты. Претендент должен был заплатить за золотую пятирублевку Екатерины II, отчеканенную на Санкт-Петербургском Монетном дворе в 1762 г. 50.600 EUR, за 10 рублей Александра I, отчеканенных на Санкт-Петербургском Монетном дворе в 1804 г. 161.000 EUR, а за платиновую монету 12 рублей Николая I 1832 г. – 80.500 EUR.

На данный момент стали весьма популярны фракции рубля XIX ст. – факт, который доказывают цены. Позвольте привести четыре примера, все монеты были отчеканены на Санкт-Петербургском Монетном дворе: редкий полуполтинник 1809 г. в сохранности почти XF (12.075 EUR), полуполтинник 1835 г. в сохранности XF – FDC (4.140 EUR), полуполтинник 1879 г. в сохранности почти FDC (10.350 EUR) и полуполтинник 1892 г. в сохранности **Proof** (9.775 EUR).

Цена редкой пробной медной монеты, 3 копейки 1897 г., изготовленной на Бирмингемском Монетном дворе была относительно скромна – 5.750 EUR. Редкая, пробная русско-молдавская 5-копеечная медная монета 1771 г., отчеканенная в Садогуре продана за 56.350 EUR при ее стартовой цене в 2.000 евро.

Мы уже привыкли к высоким ценам, которые платят за российские медали. Мы назовем несколько примеров. Золотая медаль Анны, отчеканенная в 1739 г. по случаю заключения мира с Османской империей, стала самым дорогим лотом аукциона с заключительной ценой 253.000 EUR. Эта медаль (в золоте) была единственным известным экземпляром на рынке. Золотая медаль Екатерины II, отчеканенная в 1762 г. по случаю ее коронации, продана за 120.750 EUR. Две других внушительных цены платились за художественное оформление в форме золотой медали «За спасение погибавших», отчеканенные по распоряжению Александра II. Один экземпляр был продан за 103.500 EUR, другой, специально отчеканенный «Для польских подданных», – 105.000 EUR.

Подробнее с результатами торгов можно ознакомиться на www.gmcoinart.de. Следующая российская коллекция уже готовится к продаже. Крайний срок заявок для участия – 25 июля.

Gorny и Mosch, Giessener Münzhandlung GmbH, Maximiliansplatz 20, 80333 Мюнхенами, Германия. Тел.: 0049/89/24 22 64 30, Факс: 0049/89/22 85 51 3, E-mail: info@gmcoinart.de.

Лот 7007: ПЕТР I, 1682/1689–1725.

Рубль 1707 г., Москва / Кадашевский Монетный двор. Диаков 2 VF – XF.

Стартовая цена: 10.000 EUR

Заключительная цена: 27.600 EUR

Лот 7036: ПЕТР I, 1682/1689–1725.

Полтина 1723 г., Москва / Красный Монетный двор. Диаков 6 FDC.

Стартовая цена: 25.000

Заклучительная цена: 44.850 EUR

Лот 5474: АЛЕКСАНДР I, 1801–1825.

10 рублей, 1804 г., Санкт-Петербургский Монетный двор. Биткин 5.

Редкий. XF

Стартовая цена: 40.000 EUR

Заклучительная цена: 161.000 EUR

* Все цены включают аукционный сбор 15 %.

Лот 5516: АЛЕКСАНДР I, 1801–1825.
Полуполтинник, 1809 г., Санкт-Петербургский Монетный двор. Биткин 86.
Почти XF

Стартовая цена: 1.500 EUR
Заключительная цена: 12.075 EUR

Лот 5577: Николай I, 1825–1855.
Рубль, 1839 г., Санкт-Петербургский Монетный двор. Биткин 182. VF.
Стартовая цена: 3.000 EUR
Заключительная цена: 36.800 EUR

Лот 5985: МОЛДАВИЯ. Екатерина II, 1762–1796.
5 копеек, 1771 г., Садогурский Монетный двор. Биткин 1258. VF.
Стартовая цена: 2.000 EUR
Заключительная цена: 56.350 EUR

Лот 6017: СССР.
Полтинник 1925. Каим Р 144. XF.

Стартовая цена: 200 EUR
Заключительная цена: 18.400 EUR

Лот 6027: СССР.
5 копеек 1947. Каим Р 213. VF.

Стартовая цена: 25 EUR
Заключительная цена: 40.250 EUR

Лот 6058: СССР. 50 копеек 1967. Каим Р 363. XF - FDC.

Стартовая цена: 200 EUR
Заклучительная цена: 92.000 EUR

Лот 6076: АННА, 1730–1740.
Золотая медаль 1739 по случаю заключения мира с Османской империей. Felder, Hedlinger 159 (только Ag и Sn). Только один экземпляр на рынке.
XF - FDC.

Стартовая цена: 25.000 EUR
Заклучительная цена: 253.000 EUR

Лот 6083: ЕКАТЕРИНА II, 1762–1796.
Золотая медаль 1762 по случаю ее коронации. 103,73 г. Диакон 1175 (не в золоте). Первое появление на аукционе. Почти XF.

Стартовая цена: 35.000 EUR
Заклучительная цена: 120.750 EUR

Лот 6171: АЛЕКСАНДР II, 1855–1881.
Золотая медаль «за спасение погибавших». Диакон 644.1. Почти FDC.
Стартовая цена: 75.000 EUR
Заклучительная цена: 115.000 EUR

«Новая, добрая»

Александр Федонин (Донецк)

При зарождении монет их покупательная способность соответствовала цене содержащегося в них драгоценного металла и указывать номинал не имело смысла. Но с веками, в целях извлечения максимальной выгоды от монетного производства, правители все чаще заставляли население принимать деньги по принудительному курсу, когда объявленная стоимость монеты превышала стоимость металла в ней.

Здесь нелишне поразмыслить над, казалось бы, прописными истинами. Ну, во-первых, никто не станет оспаривать тот факт, что монеты при трении теряют крупинцы своего металла. Во-вторых, о том, что от монеты можно «отхватить» маленькую дольку и таким образом сэкономить при покупке, многие люди не только слышали, но и сами практиковали — иначе откуда бы в кладах могло накапливаться столько неполновесных монет, и зачем было бы властям предусматривать в законах жестокие статьи для наказания за такие поступки?

Оба затронутых фактора, приводившие к облегчению денег, были до поры одинаково непреодолимы. А потому непрактично было бы регулярно изымать для переплавки притертые и обрезанные монеты — лишние хлопоты и затраты для казны. Как тут быть? Продавцы и покупатели сами нашли выход — чтобы долго не перепроверять и не пересчитывать монетки, особенно если их горстка, прибегали к помощи весов. Ведь до проставления на монетах номинала (т.е. до перехода на привычный нам принудительный курс) главными критериями оценки этих предметов были не красота изображения или изящная геометрическая форма, а содержащийся в них металл.

Если у получателя монеты возникало сомнение в должной пробе металла, то в дело вмешивался острый меч или кинжал. Вовсе не для наказания собеседника. Удар наносился по слитку (аверс, реверс или гурт — без разницы), а глубина зарубки демонстрировала качество металла. На покупательную способность такие зарубки не влияли.

Обыватели боялись «подзалететь» не только получив продукцию фальшивомонетчиков. Власть придерживалась иногда, ради кратковременной выгоды, санкционировали выпуск монет из низкопробного металла (биллона), на поверхность которых наносилось тончайшее серебряное или золотое «напыление». Король Англии Генрих VI пошел дальше этого: он позволил «серебрить» медные заготовки... ртутью.

Сенат Римской республики в моменты политических, а, следовательно, и экономических, неурядиц конца II—I веков до н.э., не таясь шел на изготовление субератных (субератных) денариев (от лат. subaeratus —

с внутренним металлом). При этом кружок из меди, железа, а то и олова или свинца покрывали серебряной фольгой и затем клали между штемпелями. После сильного удара молотом происходило не только нанесение изображения, но и в какой-то мере слипание металлов благодаря молекулярному сцеплению. Но в результате стирания (как без него?) оболочки или благодаря тем же молекулярным процессам внутренность, как говорится, вылезала наружу.

Когда кризисы преодолевались, и металл в денариях возвращался к требуемой норме, то республиканский монетный двор заведомо выпускал качественные монеты с зубринами по гурту: смотрите, мол, граждане, внутри кружка нет постороннего металла (рис. 1). Впрочем, и субератные монеты при желании можно было выпускать с такими зубринами.

Рис. 1
Римская Республика. Денарий, 83–82 гг. до н.э.

Автору трудно сказать, по какому курсу принимали субератные денарии, но если по тому же, что и полновесные монеты, то это явление уже можно именовать «принудилловкой».

В деспотических странах Востока проблему принудительного курса решали проще — на «черных» дирхемах (изготовленных из меди вместо серебра) помещали короткую, но уж больно доходчивую информацию, типа: «смерть тому, кто не примет дирхем».

В периоды античности и средневековья к принудительным курсам прибегали не так уж часто, только под давлением обстоятельств. Все пошло иначе, по-новому, в исторический период, получивший соответствующее название — Новое время. На обиходных монетах, а тем более на бумажных деньгах, стали регулярно указывать номинал, который поначалу чуть-чуть, а затем во много раз превышал затраты на изготовление денежных знаков.

Конечно, все происходило не в одночасье. Умные мысли приходят постепенно, а их внедрению мешает инерционность мышления. Требовались некие промежуточные шаги. Одним из них можно считать появление в монетных легендах слов «MONETA NOVA», часто с заверением «ARGENTEА» (серебряная) или «AUREА» (золотая), наряду с проставленным номиналом. Не исключено, что поначалу монархи таким образом ручались, что вес и качество содержащегося в новенькой

монете металла соответствуют указанной стоимости. Тут, как бы, не хватает слова «если»: «Если монета новая, то она принимается по обозначенному номиналу». Утратившая же часть веса монета должна была цениться ниже номинала. Потому-то, не боясь изуродовать красоту, рубили крупные монеты на части при отсутствии мелочи. Даже когда в скромных по размеру биллоновых монетах содержание меди было не меньше, чем серебра, легенды упрямо заверяли: «MON. NOV. ARG.» (рис. 2), «GROS. ARG.» (рис. 3), а то и «SOLIDUS» (рис. 4) (отсюда слово «золотой»). Правда, как раз в этом случае вряд ли обращали внимание на потертость, да и отрезать ничего не стоящий кусочек не имело смысла.

Рис. 2
Рига. Густав-Адольф. Дрейпельнер (1,5 з) 1624 г.

Рис. 3
Рига. Сигизмунд III. 3 гроша, 1619 г.

Рис. 4
Рига. Кристина Солод

Впрочем, в среде медяков все было не столь однозначно. Тридцатилетняя война (1618–1648 гг.) так подорвала финансы Швеции, что в «серебряной» монете «1 эре» (рис. 5), весившей 1,62 г, серебра содержалось лишь 0,4 г. Для поддержания престижа государственных финансов королевское правительство решило чеканить эре только из меди, но так, чтобы вес монеты соответствовал ее номиналу. Из-за этого условия эре получилась очень большого размера (диаметром до 46 мм). И как раз в тот момент, когда у мошенников появляется стимул к обрезанию массивной монеты, на ней публикуется предупреждение «MONETA NOVA CUPREA. 1 ÖR», что следовало понимать примерно так: «Внимание! Только новую медную монету принимать из расчета в 1 эре».

Рис. 5
Швеция. 1 эре

Трудно согласиться с устоявшимся мнением, будто словосочетание «moneta nova» информировало о выходе в свет монеты нового образца или качества — разве может один и тот же тип денежных знаков, штамповавшихся в течение целых десятилетий, все время числиться с пометкой «новый»? И почему в предшествовавшие два тысячелетия монетной чеканки изменявшиеся монеты «не хвастились», что они «новые»? А потом? А сейчас? Да потому, что это и так видно. К тому же подобные шаги, как правило, сопровождались оглашением правительственных указов.

Российский царь Петр I, позаимствовав у Запада форму и стиль оформления монет,

Рис. 7

наличия гуртовых надписей, узоров, насечек. Кстати, о насечках, — они хоть и дальняя, но родня зазубринам на античных монетах, о которых тут уже шла речь.

В 1859 году с металлических рублей и полтинников исчезло напоминание о том, что они «монеты». Серебряный и бумажный рубли уже имели одинаковую ценность и покупательную способность. Кредитные билеты принимали даже с большей охотой: они и к золоту с определенного времени приравнивались, и весом были полетче. Серебряные и медные монеты с конца XIX века причислили к разряду так называемых неполноценных денег. Издавались даже распоряжения, согласно которым «неполноценные деньги были обязательны к приему в платежах в ограниченных суммах, так: серебро высокопробное обязательно к приему в платежах на сумму до 25 руб., серебро низкопробное и медь — до 3 рублей и только правительственные кассы обязаны были принимать серебро без ограничения суммы».

Коль уж любые деньги в это время несли на себе указание номинала, обязательно превышающего их реальную стоимость, то многим будет интересно узнать эту реальность. В высокопробных монетах из серебра 84 пробы («25 копеек», «50 копеек» и «1 рубль») ценность серебра составляла около 67% номинала. В низкопробных была 48-я проба («20», «15», «10» и «5 копеек») и ценность металла равнялась 34 % от стоимости, а у медных — всего 20 %. Еще дешевле обходилось казне изготовление бумажных денег.

И все-таки, следует завершить разговор о вдруг появившихся и, по-английски

¹ Вязельщиков. Денежное обращение трех систем // «Советский филателист. Советский коллекционер. RADIO de FILINTERN». — № 11, ноябрь. — 1927.

(без уведомления), удалившихся надписях типа «МОНЕТА НОВАЯ ЦЕНА РУБЛЬ».

В пользу высказанного автором мнения, что в определенный промежуток времени понятия нова и новая относились не к типу монеты, а к ее сохранности, повлиявшей на покупательную способность, свидетельствует еще и такой факт. Консервативная Великобритания в 60-х годах XX века решила, наконец, заменить старинную двенадцатиричную денежную систему (когда разменная мелочь кратна трем, шести, двенадцати) на доказавшую превосходство русскую десятиричную (мелочь кратна двум, пяти, десяти), которая к тому времени была признана почти на всем земном шаре. Так вот, в 1971 году, когда реформа окончательно состоялась, монетные легенды напоминали населению, что считать наличность надо по-новому, а, следовательно, нова и сама наличность: «1 NEW PENNY» (рис. 8), «2 NEW PENCE» (рис. 9)... Здесь, естественно, понятие «new» (новый) говорит только о новых характеристиках монет, пусть даже затертых. Как только привычка к новому числению у людей выработалась, тут же отпала нужда в легендарном излишестве: «NEW» заменили на прописное дублирование номинала — «1 ONE PENNY», «2 TWO PENCE»... Это случилось в 1982 году.

Рис. 8

Рис. 9

Тот же XX век, особенно вторая его половина, наполнил коллекции нумизматов монетами, которые вышли за привычные нормативные рамки. Монеты эти из драгоценных металлов сами стали товаром и поступают в продажу в специальных упаковках, как бы в уютных гнездышках. Их отпускная цена обязательно превышает стоимость содержащегося металла, а вот номинал — в десятки раз меньше. Из-за того, что такие монеты не выполняют предписанную деньгам функцию посредничества при купле-продаже, солидная часть нумизматов относит их исключительно к разряду сувениров. Посудите сами: украинская золотая (проба 999,9) двугривенка диаметром 13,92 мм и весом 1,24 г продавалась государством в первой половине 2006 года по цене, более чем в 100 раз превосходившей номинал.

Рис. 6

повелел помещать на крупных номиналах легенды такого типа: «МОНЕТА ДОБРАЯ ЦЕНА РУБЛЬ» (рис. 6), «МОНЕТА НОВАЯ ЦЕНА ПОЛТИНА» (рис. 7). Опять таки, понятия «новая» и «добрая», выступая синонимами, не иначе как напоминают, что в рубль (полтину) следует оценивать лишь добротную, полновесную монету. Лишь спустя три десятилетия из этих легенд были изъяты ставшие ненужными слова «новая» и «цена». Вот теперь принудительная стоимость становилась бесспорной: что новая, что потерянная монета, — цена та же самая. Обрезка по гурту к этому времени исключалась из-за

Книгу буде видано наприкінці червня 2008 р.

1/2 ліри (10 крейцерів)

**Королівство
Ломбардія та Венеція**

© 180 мм. Срібло 500г проби, 1,0 г
Av: FRANCZ JOZEF A. CSASZAR MAGYAR OSEZAG AP. KIRALY
Rv: VALTO - PENZ

1867 B	RARE		
1868 GY.F.	Fine	350,0	XF 1.000,0
K.B.			

© 180 мм. Срібло 400г проби, 1,7 г
Av: FRANCZ JOZEF A. CSASZAR MAGYAR OSEZAG AP. KIRALY
Rv: MAGYAR KIRALYI - VALTO PENS

1868 GY.F.	Fine	100,0	XF 750,0
K.B.	Fine	50,0	XF 350,0
1869 GY.F.	Fine	100,0	XF 500,0
K.B.	Fine	35,0	XF 350,0

© 180 мм. Срібло 400г проби, 1,7 г
Av: FRANZ JOZEF I. K. A. CS. ES. M. H. S. D. O. AP. KIR.
Rv: VALTO - PENZ

1868 K.B.	RARE		
1870 GY.F.	Fine	20,0	XF 300,0
K.B.	Fine	10,0	XF 200,0
1871 GY.F.	Fine	25,0	XF 350,0
K.B.	RARE		
1872 K.B.	Fine	10,0	XF 200,0
1873 K.B.	Fine	10,0	XF 200,0
1874 K.B.	Fine	10,0	XF 300,0
1875 K.B.	Fine	25,0	XF 400,0
1876 K.B.	Fine	20,0	XF 500,0
1877 K.B.	Fine	25,0	XF 500,0
1887 K.B.	Fine	250,0	XF 1.000,0
1888 K.B.	Fine	25,0	XF 500,0

1/4 флорина (1/4 гюльдена – 15 крейцерів)

Австрійська імперія

© 18 мм. Срібло 900г проби, 2,1 г. Гіданні прр
Av: FRANCISCVS I. D. AVSTRIAE IMPERATOR.
Rv: LOMB. ET. VEN. - REX. A. A.

1821 A	RARE		
1822 A	Fine	150,0	XF 1.500,0
M	Fine	75,0	XF 500,0
V	Fine	75,0	XF 500,0
1823 A	Fine	300,0	XF 3.000,0
M	Fine	75,0	XF 500,0
V	Fine	150,0	XF 1.500,0
1824 M	Fine	75,0	XF 500,0
V	RARE		
1835 A	RARE		

© 18 мм. Срібло 900г проби, 2,1 г. Гіданні прр
Av: FERD. I. D. AVSTRIAE IMPERATOR.
Rv: LOMB. ET. VEN. - REX. A. A.

1835 A	RARE		
1837 A	RARE		
V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1838 V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1840 V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1841 V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1842 V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1843 V	Fine	750,0	XF 5.000,0
1844 V	Fine	750,0	XF 5.000,0

© 18 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1857 A	Fine	30,0	XF 350,0
B	Fine	35,0	XF 350,0
E	Fine	150,0	XF 1.250,0
M	Fine	150,0	XF 1.000,0
V	Fine	150,0	XF 1.000,0
1858 A	Fine	30,0	XF 120,0
E	Fine	40,0	XF 250,0
B	Fine	40,0	XF 250,0
M	Fine	200,0	XF 1.350,0
V	Fine	150,0	XF 1.000,0
1859 M	Fine	400,0	XF 3.500,0

© 18 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1859 A	Fine	15,0	XF 75,0
B	Fine	15,0	XF 100,0
E	Fine	30,0	XF 250,0
M	Fine	100,0	XF 750,0
V	Fine	50,0	XF 350,0
1860 A	Fine	20,0	XF 250,0
B	Fine	15,0	XF 75,0
E	Fine	150,0	XF 1.000,0
V	Fine	50,0	XF 500,0
1861 A	Fine	15,0	XF 150,0
B	Fine	150,0	XF 1.000,0
E	Fine	200,0	XF 2.500,0
V	Fine	100,0	XF 600,0

© 22 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1862 A	Fine	15,0	XF 120,0
B	Fine	20,0	XF 400,0
E	Fine	20,0	XF 400,0
V	Fine	25,0	XF 400,0
1863 A	Fine	150,0	XF 1.500,0
V	Fine	100,0	XF 1.000,0
1864 A	Fine	15,0	XF 175,0
V	RARE		
1865 A	Fine	150,0	XF 1.000,0

© 22 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1864 A	Fine	500,0	XF 3.500,0
V	Fine	500,0	XF 4.500,0

© 22 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1867 A	Fine	500,0	XF 3.000,0
1868 A	Fine	500,0	XF 3.500,0
1869 A	Fine	500,0	XF 3.500,0
1870 A	Fine	1.500,0	XF 5.000,0
1871 A	Fine	1.000,0	XF 3.500,0

© 22 мм. Срібло 520г проби, 5,3 г. Гуртовий наліс
Av: FRANC. JOS. I. D. G. AVSTRIAE IMPERATOR
Rv: HUNG. BOH. LOMB. ET VEN. - CAL. LOD. ILL. REX. A. A.

1872	Fine	300,0	XF 2.500,0
1873	Fine	350,0	XF 3.000,0
1874	Fine	300,0	XF 2.500,0
1875	Fine	500,0	XF 3.500,0

5 гюльденів

Австрійська імперія

© 18,0 мм. Золото 900г проби, 4,44 г. Гурт гладкий
Av: FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: 42 EINEN FEINE - VEREINS MARK

1855 A	RARE		
--------	------	--	--

10 гюльденів

Австрійська імперія

© 21,0 мм. Золото 900г проби, 7,29 г. Гурт гладкий
Av: FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: 31 EINEN FEINE - VEREINS MARK

1855 A	RARE		
--------	------	--	--

20 гюльденів

Австрійська імперія

© 26,0 мм. Золото 900г проби, 11,22 г. Гурт гладкий
Av: FRANZ JOSEPH I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: 15 EINEN FEINE - VEREINS MARK

1855 A	RARE		
--------	------	--	--

© 20,0 мм. Золото 900г проби, 5,5 г.
Av: FRANZ JOS. I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: VEREINSMUNZE / 100 EIN PFUND FEIN

1858 A	20.260	Fine	5.000,0	XF 15.000,0
E	24.842	Fine	5.000,0	XF 15.000,0
V	507	RARE		
1859 A	402.302	Fine	4.000,0	XF 15.000,0
B	6.494	Fine	6.000,0	XF 20.000,0
E	17.140	Fine	5.000,0	XF 17.500,0
1860 A	200.854	Fine	4.000,0	XF 15.000,0
B	42.847	Fine	6.000,0	XF 20.000,0
1861 A	2.868	Fine	8.000,0	XF 25.000,0
B	18.435	Fine	6.000,0	XF 20.000,0
E	54.730	Fine	5.500,0	XF 17.500,0
1862 A	40	RARE		
1864 A	980	Fine	8.500,0	XF 27.500,0
1865 A	2.690	Fine	7.000,0	XF 22.500,0

© 20,0 мм. Золото 900г проби, 5,5 г.
Av: FRANZ JOS. I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: VEREINSMUNZE / 100 EIN PFUND FEIN

1866 A	Fine	7.000,0	XF 22.500,0
--------	------	---------	-------------

1/2 крони

Австрійська імперія

© 24,0 мм. Золото 900г проби, 11,1 г.
Av: FRANZ JOS. I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: VEREINSMUNZE / 50 EIN PFUND FEIN

1858 A	46.880	Fine	7.500,0	XF 25.000,0
E	20.726	Fine	6.000,0	XF 20.000,0
V		RARE		
1859 A	10.232	Fine	7.500,0	XF 25.000,0
B		RARE		
E	3.974	RARE		
V	1.885	RARE		
1860 A	557	RARE		
1861 A	2.010	RARE		
1862 A	1.000	RARE		
1864 A	1.530	RARE		
1865 A	2.800	RARE		

© 24,0 мм. Золото 900г проби, 11,1 г.
Av: FRANZ JOS. I. V. G. G. KAISER V. OESTERREICH
Rv: VEREINSMUNZE / 50 EIN PFUND FEIN

1866 A	RARE		
--------	------	--	--

Номінал цієї проби не має еквіваленту в частинці Срібло Верейніс маркі - 1/155 = 20 гюльденів, 1/31 = 10 гюльденів та 1/62 маркі = 5 гюльденів відповідно співвідношення цієї золоті срібла на один час 1 : 155.

Максим Загреба
Олександр Каглян
Монети
Австрійської імперії
1811–1918 рр.

каталог

Київ, 2008 р.

Формат 145 x 215 мм, м'яка обкладинка, 112 с.

У каталозі міститься зображення монет, а також їх технічні параметри, описання легенд, гуртів та ринкові ціни на два стани збереження.

У перших трьох частинах «Мідні монети», «Срібні монети» та «Золоті монети» представлені монети, відкарбовані з 1811 р. (з введення в обіг Віденської валюти) Австрійської імперії, королівств: Ломбардія та Венеція, Угорщина, Хорватія, Славонія та Долмация і герцогства Мантуя. А також австрійсько-угорські монети після реформи 1892 р.

У четвертій частині «Несистемні монети» представлені мідні, срібні та золоті монети відкарбовані на території Австрійської імперії під час надзвичайних обставин:

- монети міст Зара (Задар – Хорватія), Пама Нова (у Венеціанському герцогстві) та Каттаро (Котор – Чорногорія) відкарбовані під час облоги цих міст;

- монети відкарбовані в Парижі на честь австрійського імператора Франциска I у 1814 р., після взяття його союзними військами;

- монети Речпосполити Краківської (вільного міста Краків), які були відкарбовані у 1835 р. у Відні;

- монети, відкарбовані у Венеціанській та Ломбардійській республіках під час революції 1848 р.

А також:

- монети, відкарбовані у 1896 р. на честь 1000-річчя монетного карбування в Угорщині;

- талари Марії Терези, які карбувалися за часів правління австрійських імператорів Франциска I (1792–1835 рр.), Фердинанда V (1835–1848 рр.) та Франца-Йозефа I (1848–1916 рр.).

Ціна з пересилкою поштою по Україні:

1 примірник – 28,0 грн.

5 примірників – 110,0 грн.

Ці книжки можна отримати поштою, надіславши поштовий переказ на адресу редакції журналу: Максим Загребя, а/с 43, Київ, 02147.
Не забудьте у графі поштового переказу «Для письмового повідомлення» зазначити зворотню адресу та назву книжки.
Пропозиція дійсна до 1 вересня 2008 р.

РУССКИЕ МЕДАЛИ

Компакт-диск,
«Купола», Киев, 2002 г.

В сборник вошли работы по русским памятным и наградным медалям XVIII—XX вв.

Ю. Б. Иверсен

- Медали, относящиеся к истории царевича Алексея Петровича и кронпринцессы Шарлотты. СПб., 1870 г.
- Медали, пожалованные императрицею Екатериной II некоторым лицам Войска Донского. СПб., 1870 г.
- Медали на деяния императора Петра Великого в воспоминание двухсотлетия со дня рождения преобразователя России. СПб., 1872 г.
- Словарь медальеров и других лиц, имена которых встречаются на русских медалях. СПб., 1874 г.
- Неизданные и редкие медали. СПб., 1874 г.
- Медали в память графа Алексея Петровича Бестужева-Рюмина. СПб., 1875 г.
- Медали в память членов княжеского рода Голицыных. СПб., 1878 г.
- Медали в память рода Демидовых. СПб., 1879 г.
- Медали в честь русских государственных деятелей и частных лиц. Тт. I-III. СПб. 1880, 1885, 1896 г.
- Старинные медали на события Северной войны. Труды Московского нумизматического общества, т. II. 1901 г.

Впервые комментарии А. А. Стаховича на работу Иверсена «Медали на деяния Петра Великого...».

В. П. Смирнов

- Описание русских медалей. СПб., 1909 г.

С. П. Соколов

- Сводный каталог русских медалей. Киев, 2000 г.

Каталог медалям,

Приготовленным на СПб Монетном Дворе. СПб., 1868 г.

А также работы

А. Карзинкина, П. Клебека, А. Луппола, С. Эринста, Ф. Дмитриева-Мамонтова, аукцион CYRISTIE, Manson&Woods, 1950.

Цена с пересылкой по почте:

По Украине — 65,- грн.
Россия и СНГ — 520,- руб.

ИСЛАМСКАЯ НУМИЗМАТИКА, работы по русской, европейской и античной нумизматике

Компакт-диск,
«Купола», Киев, 2002 г.

В. Тизенгаузен

- Монеты Восточного халифата. СПб., 1873 г.
- Не приуроченный дирхем. 1900 г.
- Новое собрание восточных монет А. В. Комарова. СПб., 1888 г.

В. Трутовский

- Несколько слов по поводу медного Самаркандского дирхема, описанного В. В. Бартольдом.

О. Ретовский

- Die Muenzen der Girei.
- Volume I
 - Volume II. Petersburg, 1904.

А. Марков

- Инвентарный каталог мусульманских монет Императорского Эрмитажа. СПб., 1896 г.

- Восточные монеты музея Императорского общества истории и древностей в Одессе. Одесса, 1876 г.

Работы по русской нумизматике

А. Орешников

- Денежные знаки домонгольской Руси. Москва, 1936 г.
- Описание серебряным монетным слиткам из собрания Императорского Российского Исторического Музея.
- Материалы по русской нумизматике до царского периода.
- Бежешские монеты.
- Русские монеты до 1547 года. Москва, 1896 г.

Х. Гиль

- Таблицы русских монет двух последних столетий.
- Том I. СПб., 1883 г.
 - Том II. СПб., 1898 г.
 - Описание монет, поступивших в мое собрание в 1892 и 1893 г.

В. Петров

- Описание монет: греческих, римских, европейских, боспорских и г. Херсона. Москва.

Цена с пересылкой по почте:

По Украине — 65,- грн.
Россия и СНГ — 520,- руб.

КОРПУС РУССКИХ МОНЕТ ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ ГЕОРГИЯ МИХАЙЛОВИЧА

2 компакт-диска,
«Купола», Киев, 2002 г.

Колоссальный, классический труд, не имеющий себе равного не только в русской, но и во всей иностранной литературе по нумизматике. Особую важность имеет масса документов по истории монетного дела, до сих пор оставшихся неизвестными. Каждый том содержит общую, высоконаучную характеристику периода, документы по истории, описание монет, замечательно точное, краткое и ясное;

и указатели: личный, географический и предметный. С внешней стороны издание отличается поразительной роскошью: отличнейший шрифт и чудные фотогальотипные изображения монет, исполненные Экспедицией заготовления государственных бумаг не дают возможности даже мечтать о чем либо лучшем.

Таблицы монет императора Петра I с 56 по 105 сохранились лишь в нескольких экземплярах и публикуются впервые.

С. Г. Громачевский

Библиографический указатель литературы по русской нумизматике. Житомир, 1904 г.

Цена с пересылкой по почте:

По Украине — 105,- грн.
Россия и СНГ — 840,- руб.

КЛАССИКА РУССКОЙ НУМИЗМАТИКИ

Компакт-диск,
«Купола», Киев, 2002 г.

Э. Гуттен-Чапский

- Catalogue de la Collection des Medailles et Monnaies Polonaises.
- Volume I, Paris, 1871.
 - Volume II, Paris, 1872.
 - Volume III, Cracovie, 1880.
 - Volume IV, Cracovie, 1891.
 - Volume V, Cracovie, 1916.

Я. Рейхель

- Muenzsammlung. St. Petersburg, 1842.

П. Зубов

- Материалы по русской нумизматике. Москва, 1897 г.

Цена с пересылкой по почте:

По Украине — 65,- грн.
Россия и СНГ — 520,- руб.

А. Д. Войнович, В. Д. Доценко

РОСІЙСЬКИЙ ІМПЕРАТОРСЬКИЙ ФЛОТ У
ЗНАКАХ ТА ЖЕТОНАХ

Санкт-Петербург, 2002 р.
Формат 172х240 мм,
тверда обкладинка, 208 с.,
наклад 900 прим.

Кольорові ілюстрації та описування 261 знаку,
жетонів та медалей імператорського флоту,
а також розповіді про події та людей,
що за ними стоять.
Мова – російська.

А. Д. Войнович, В. Д. Доценко

ДОПОВНЕННЯ та ДОДАТКИ

Санкт-Петербург, 2004 р.
Формат 155х235 мм,
м'яка обкладинка, 16 с.

Кольорові ілюстрації та описування
8 знаків, що не увійшли до книги.
Таблиця з цінами на знаки та жетони
у доларах США
Мова – російська.

Ціна з пересиланням поштою
по Україні – 305,- грн.

Фалеристичні пам'ятки українського підпілля від УВО до ОУН

Степан Пахолко (Львів)
Олександр Мельник (Київ)

Творення українського націоналістичного підпілля УВО-ОУН розпочалося на Західно-українських землях на початку 20-х років, відразу після поразки в українсько-польській та більшовицькій війні. Хоча воєнні дії закінчилися, але український народ не погодився з воєнною поразкою й продовжував боротьбу з окупантами іншими засобами. На Великій Україні не припинявся протибільшовицький повстанський рух, а на Західній Україні, окупованій поляками, була крайня необхідність продовжувати збройну боротьбу, яка була виклика терором польської адміністрації проти українського населення Галичини. Відразу по окупації Галичини в 1919–1923 рр. поляки провели масові арешти та інтернування понад 100.000 українців, з яких тільки в одному таборі в Бересті померло 27.000!. Були скасовані всі українські кафедри у львівському університеті, не допущено українських студентів до вищих навчальних закладів Польщі, почалася масова акція знищення українських шкіл, та української кооперації, тисячі українських урядовців не були допущені до державної служби. Українським селянам було заборонено

купувати землю, почалася масове заселення Галичини польськими військовими та цивільними колоністами.

Разом з тим почалося закриття, нищення та полонізація українських церков, насаджування польських шкіл, товариств та установ.

Професор львівського університету, а пізніше міністр віровизнання і освіти С. Грабський публічно заявив, що до 25 років не буде в Східній Галичині українців!

Ось як згадає один із засновників підпільного руху УВО-ОУН на Галичині,

Рис. 1

Рис. 2

Рис. 3

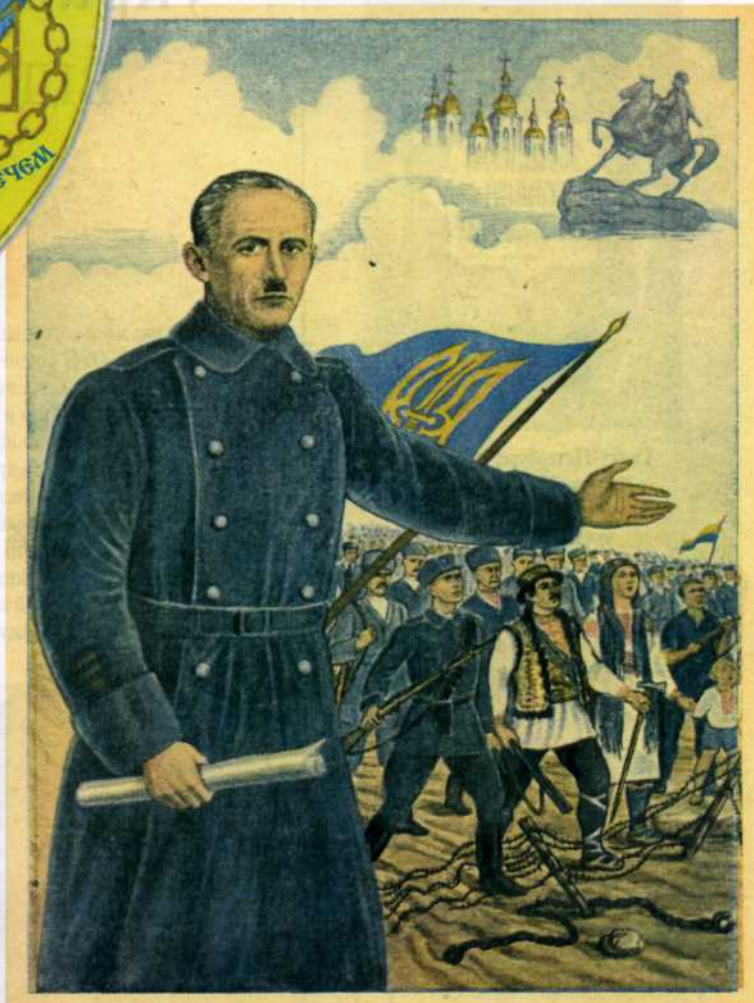

Рис. 5

Рис. 6

Рис. 7

Рис. 8

Рис. 9

Рис. 10

Рис. 11

Рис. 12, а

Рис. 12, б

Рис. 12, в

Рис. 12, г

Рис. 13

Рис. 14

Рис. 15

Рис. 16

Рис. 17

Рис. 18

**Г Е Р Б
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ**

Від Проводу ОУН:

1. Подасмо до відома членству ОУН, що з надісланих проєктів відзнаки-герба ОУН прийнято проєкт, поданий проф. Р. Лісовським*.
2. Прийнятий Герб ОУН буде вживаний як відзнака для членів ОУН, на прапорі, печатках, фірмових блянкетах, на обкладинці офіційного органу ОУН тощо, отже, всюди там, де йде про офіційний виступ ОУН назовні.

Січень-лютий 1932 року

Рис. 4

Володимир Мартинець: «На ґрунті всіх цих антиукраїнських заходів у «вільній Польщі» коріниться генеза повстання та діяльності підпільної «Української Військової Організації» (УВО), творцем і керманічем, так само як і Січових Стрільців, був полк. Євген Коновалець. УВО мала продовжувати до слушного часу збройними засобами і, втримуючи на українських землях постійне кипіння, унеможлилювати закріплення на них ворожого стану посідання» (рис. 1) [1].

Про роль та вплив національної символіки маємо яскраве свідчення Володимира Мартинця: «Вранці 1 листопада 1924 року всі в'язні вийшли на прохід (прогулка політичних в'язнів на подвір'ї тюрми "Бригідки" у Львові, авт.) з національними відзнаками. Сторожі намагалися їх зняти, та ніхто їх не слухав, щобільше – полк. Мельник виголосив до в'язнів коротку святочну промову, в'язні відспівали пісні й відійшли до камер. По обіді на всіх трьох турах проході у в'язні були з відзнаками і співали пісень».

У тюрмних обставинах це було невиданим явищем. Тюремна адміністрація залярмувала поліцаїв і дозорців з Баторого (тюрма в м. Львові, авт.) і Бригідок. Прийшло близько 50 поліцаїв на чолі з комісаром поліції та президентом суду Гавелем... Вимагають припинити спів та зняти відзнаки. Ніхто не слухає. Тоді стягають усіх з проході й ведуть перед вартівню, де

повторюють наказ зняти відзнаки. І тепер ніхто не виконує. Тоді президент Гавель звертається до полковника Мельника, заявляючи, що він буде відповідальний за те, що зараз станеться. Останній відповів, що сьогодні наше національне свято й увечері ми самі знімемо відзнаки. Тоді Гавель передає владу в руки комісара поліції. Цей наказав поліціантам надіти багнети й оточити в'язнів. Комісар звернувся до полковника Мельника, що стояв на правому крилі відділу в'язнів з домаганням зняти відзнаки, загрозивши, що інакше поллеться кров. Полковник Мельник поглянув на ряд в'язнів і відповів: «На нас ваших багнетів забагато, але на ідею Першого Листопада – замало!» І подивився на в'язнів, як вони сприймають його слова. Ці стояли поважні й мовчазні. Поляки зняковіли. Мовчанка. По хвилі Гавель викликав комісара поліції на подвір'я і щось з ним говорив, після чого комісар вернувся і відкликав поліційний відділ» [2].

Цей невеличкий уривок – яскрава ілюстрація великої пошани та значення, яке надавалось українськими націоналістами культу національних відзнак та наглядно показує яку роль та вагу мали національні символи в українському суспільстві 20–30 роках ХХ ст.

Можна припустити, що серед національних відзнак на грудях українських політичних в'язнів була й відзнака Легії Українських Націоналістів**, яку так описав

один із засновників УВО - ОУН Зеновій Книш: «Вживались у Легії Українських Націоналістів членські відзнаки у формі шита в українських барвах, з державним тризубом. Щит охоплював колом ланцюг, як символ соборності. З під шита виднілось руків'я меча, що перехрещував щит. На щиті напис: "Думка думкою, меч-мечем"».

Відзнака поки що не віднайдена, але натомість відома відзнака зображення якої відповідає опису за виключенням напису: "Думка думкою, меч-мечем".

З огляду на це можна припустити, що відзнака Легії Українських Націоналістів стала прототипом при творенні відзнаки Української Військової Організації (рис. 2).

Власні національні відзнаки на початку 20-х років ХХ ст. мали багато українських організацій на Західній Україні, що діяли офіційно, згідно дозволу Міністерства внутрішніх справ Польщі та мали право на носіння відзнак, вживання національного прапора та гімну тільки під час проведення своїх заходів. До таких організацій належали товариства "Січ", "Сокіл", "Пласт", "Просвіта", "КЛК" (Карпатський лешатарський клуб), протиалкогольне товариство "Відродження", "Рідна школа", "Сільський господар", "Маслосоюз", спортивне товариство "Україна", та ряд інших громадських організацій.

У Легію входила студентська організація в Празі "Українська Національна Молодь", заснована у жовтні 1922 р., що ставила своїм завданням «об'єднати українське студентство на думі про державну незалежність України». Видавала неперіодичний журнал "Національна Думка". Мала 14 філій серед студентства у еміграції.

Та незважаючи на це польська окупаційна адміністрація при найменшій нагоді забороняла їх носити, без будь якої аргументації зривала їх з одягу, забороняла вживання національного прапора та гімну.

Усі ці легальні організації були надзвичайно "небезпечними" для польської влади, бо їхня діяльність була офіційно дозволена і була спрямована на виховання та формування свідомого, патріотичного, сильного духом та тілом громадянина майбутньої незалежної України. Нелегальна, підпільна "УВО" (Українська Військова Організація) та "ОУН" (Організація Українських Націоналістів), була менш небезпечною для Польщі, бо вела свою політичну діяльність поза законами Польщі, але мала величезний вплив, авторитет та підтримку всього населення Західної України.

Тому носіння українських відзнак членами "УВО" та "ОУН" викликало особливу лютю та жорстокі заходи польської влади. Українські часописи 20–40 років минулого століття рясніють повідомленнями про судові процеси, арешти штрафи, за носіння українських відзнак не тільки членами "УВО-ОУН", а й членами легітимних українських організацій. Польська адміністрація не тільки забороняла та нищила українські символи, але і цинічно

* Роберт Лісовський (1893–1982), народився у м. Запоріжжя, вчився у Київській студії О. Мурашка, Українській академії мистецтв у М. Бойчука та Г. Нарбути, потім закінчив Берлінську академію мистецтв. Професор Української студії пластичного мистецтва у Празі (1929–1945). Після Другої світової війни жив в Італії, Великій Британії, Швейцарії. Уславився як графік, ілюстратор українських поетичних збірок, автор прикладної графіки. Помер у Женеві (Швейцарія).

** Легія Українських Націоналістів – ідеологічна організація, що діяла в 1925–1929 рр.в. Подєбрадах, боролась за послаблення більшовицьких впливів серед української еміграції, підготовляла підґрунтя для створення ОУН. Очоловав Легію М. Сціборський. Видавала журнал "Державна Нація" (1927).

дезінформувала громадськість про сутність українських символів.

Ось як про один такий випадок інформувала українська газета «Народна Рада» у 1920 р. під рубрикою «Гієни виють»: «Gazeta Wieszogna» з 24 с. м. подала своїм читачам на вечір ось таку сенсацію п. з: «Галичина центр українського більшовицького руху» – «Вся Галичина залита большевицькими агітаторами, якими є українські політики. Бо всі вони без виімків змагають до прилучення Галичини до України, а враз із нею до більшовицької Росії. Волюють большевиків ніж Поляків... Січові Стрільці борються враз із большевиками проти Польщі, а їх відзнакою емблема, що зображує на большевицькій зорі дві руки з серпом у дружному потиску. На горішніх краях зорі букви «С.У.С.» [3].

Скільки цинізму, брехні, перекручування історії! Відзнака «С.У.С.» видана заходами адвоката Кирила Трильовського ще у 1913 р., як символ Українського Січового Союзу. Цю відзнаку у 1914 р. використав Український Січовий Союз при формуванні першої української військової формації – Українських Січових Стрільців (рис. 3). Не хотіли чи не вміли поляки рахувати до восьми, бо саме стільки променів мав давній український символ, що символізував вісім етнічних земель України: Волинь, Буковину, Галичину, Поділля, Слобожанщину, Полісся, Таврію, Крим! А в 1913 р. не існувало не тільки більшовицької п'ятикутної зірки, а і самої Польщі!

Питання про творення організаційної емблеми, гімну та прапора для членів УВО – ОУН постало відразу після створення на початку 1929 р. внаслідок об'єднання кількох націоналістичних організацій на Першому конгресі українських націоналістів у Відні.

Цікаво, що при розробці свого проекту української націоналістичної організації під назвою «Ліга розбудови нації» (назва одного з проектів організації) її автор Д. Андрієвський запропонував і проект емблеми, де увів у композицію вертикально спрямований меч – «За свою відзнаку Ліга має Тризуб, зложений з ліри в формі волових рогів і сторч поставленого меча. Літери Л, Р, і Н відповідно розположені, доповнюють цілість. Рисунок її синій, а тло золоте» [5].

У офіційному органі Проводу ОУН – журналі «Розбудова Нації» (ч. 6–7 за 1929 р.) було оголошено конкурс на прапор, гімн та відзнаку для членів ОУН. А в 1932 р. вже було опубліковано рішення Проводу про затвердження емблеми ОУН (рис. 4), що вживалася як відзнака для членів ОУН, на прапорі, печатках, фірмових бланках, листівках (рис. 5), грошових знаках підпілля – «бофонах», (рис. 6) на обкладинках офіційного органу ОУН та ін.

Затверженою емблемою (гербом) ОУН став стилізований золотий тризуб, у якого середній елемент у формі двосічного меча. За ним закріпилася назва «націоналістичний тризуб». Цей знак поміщено на шиті білого із

золотою смужкою по краю щита (рис. 7). З часом емблема зазнала незначних доопрацювань, зокрема колір щита був вдало замінений з білого на синій (рис. 8).

Досить часто використовувався лише тризуб з мечем без щита (рис. 9–11). Наприклад, на обкладинці журналу «Розбудова нації», починаючи з числа за січень-лютий 1932 р. і до останнього числа у 1934 р. мистівся тризуб без щита. Автор емблеми був Роберт Лісовський*.

Масово вживалась відзнака членами та симпатиками ОУН у традиційному виконанні – на геральдичному щиті синьої барви (рис. 12–16).

За невідтвердженими даними для членів ОУН, які прийняли присягу вживалась відзнака з малиновим обідком по контуру щитка (рис. 17).

Відома також відзнака, яка належала зв'язковому, охоронцю та ад'ютанту полковника Андрія Мельника п. Михайлу Мамусу (рис. 18).

Носіння офіційної відзнаки ОУН та вживання прапора було неможливе на Західній Україні через її нелегальне становище, проте відзнака ОУН разом з прапором вільно функціонувала на теренах Карпатської України, як прапор парамілітарної організації «Карпатська Січ» у 1928–39 рр. (рис. 19, 20) У підпільних умовах, в яких довгі роки діяла ОУН, використовувати прилюдно та навіть зберігати відзнаки та прапор було складно і небезпечно.

Відзнаки ОУН вільно функціонували також в багатьох країнах Західної Європи (рис. 21, 22) де були осередки організації, наприклад в Німеччині (рис. 23)

Вживалась також символіка Організації Українських Націоналістів і на різноманітних відзнаках, медалях, пам'ятних нагородах: для політичних в'язнів (рис. 24), учасників з'їзду членів УГС (Української Стрільцької Громади), ОУК (Організації Українських Комбатантів), МУН (Молодих Українських Націоналістів), УНС (Українського Національного Союзу) в Канаді у 1937р. (рис. 25), на ювілейній відзнаці до 10-річчя ОДВУ (Організація Державного Відродження України) 1939 р. (рис. 26), та значку делегата (рис. 27).

Відзнака Організації Українських Націоналістів вживалась і на військових одностроях Легіону полковника Романа Сушка в 1939 р. (рис. 28, 29) та саморобних, перероблених з гімназійних відзнак кокардах Української Повстанської Армії (рис. 30).

Після відновлення діяльності та легалізації структур в Україні ОУН провела свій перший в Україні, а взагалі XII Великий збір українських націоналістів, де прийняла серед іншого Статут ОУН, що 24 вересня 1993 р. був зареєстрований Міністерством юстиції України. Статут у пункті 1.5 визначав: «ОУН використовує власну символіку: прапор, вимпели, емблеми тощо, які є її символами і відмітними знаками, затверджені Проводом ОУН та зареєстровані у порядку передбаченому чинним

законодавством України» [6].

Тоді ж у Мінюсті зареєстровано емблему та прапор ОУН. Емблема традиційна з 1932 р., але вміщена на шит синьої барви, що обведений золотою смужкою по периметру.

Символіку ОУН використовують з певними відмінностями і поєднаннями з іншими символами, або й без них, у своїх емблемах українські ідеологічно споріднені організації в діаспорі та в Україні.

На початку 70-х років ХХ ст. в діаспорі було спроектовано декілька проектів пам'ятних хрестів, які ймовірно не були виготовлені (рис. 31, 32).

Поки що не реалізований проект нагороди ОУН, автором якого є член ОУН, директор бібліотеки ім. О. Ольжича Олександр Кучерук (рис. 33).

До святкування 100-річчя з дня народження засновника та провідника ОУН полковника Євгена Коновальця, членом Проводу ОУН в м. Львові Степаном Пахолком була спроектована та власноруч виготовлена невелика кількість пам'ятних медалей для філії Львівського історичного музею в с. Зашків, в якому збереглася родина оселя Коновальців. На медалі напис: «Бо тільки меч, а не слова здобуде нації права». Гасло запозичене з напису на бофони УПА за 1948 р. (рис. 34, 35).

Українські національні символи та відзнаки – німі свідки нашого славного, героїчного та трагічного минулого, з честю виконали свій обов'язок перед Україною, були невід'ємною частиною національно-визвольної боротьби, та стали символами поваги до нашої історії, символами честі та віри у краще майбутнє українського народу.

Список літератури:

1. **Мартинець В.** Українське підпілля. Частина перша. Від УВО до ОУН, спогади і матеріали до передісторії та історії українського організованого націоналізму. – 1949 р. ст. 151
2. **Мельник А.** Спогади та документи. Фондація ім. О. Ольжича. – К., 1995. – С. 272–273.
3. **Гієни виють** // «Народна Рада», 1920 р., 25 лютого, ч. 21.
4. **Книш З.** Становлення ОУН. – К., вид-во ім. О. Теліги, 1994. – ст. 28–29.
5. **Кучерук О.** Символіка Організації Українських Націоналістів // Нумізматика і Фалеристика. – 2008. – № 1. – С. 22–27.
6. **Статут Організації Українських Націоналістів.** – К., 1993. – С. 1 (машинопис).

Рис. 19

Рис. 20

Рис. 21

Рис. 22

Рис. 23

Рис. 24

Рис. 25

Рис. 27

Рис. 28

Рис. 26

Рис. 29

українського підпілля від УВО до УОН"

Рис. 30

Рис. 34

Рис. 35

Рис. 31

Рис. 32

Рис. 33

Шостий Президент УНР в екзилі
Провідник ОУН Микола Плавюк
та автор створення Меморіальної
кімнати полковника Андрія Мельника
старший науковий працівник
Дрогобицького краєзнавчого музею
«Верховина», член ОУН Марія
Головкевич в день відкриття пам'ятної
дошки четвертому Президентіві УНР
в екзилі Степанові Витвицькому в м.
Дрогобичі 24 серпня 2004 р.

Становлення та розвиток нагородної системи України: Почесна Відзнака Президента України – від відзнаки до державної нагороди (1992–2002 рр.)

Володимир Лазаренко (Київ)

В основу даної публікації покладено архівні матеріали та особисті дослідження автора.

Незалежна Україна як й інші країни колишнього СРСР на початку свого існування почала розробку своєї власної символіки і, як наслідок, нової системи нагород. З січня 1992 р. постановою Президії Верховної Ради України було створено Комісію Президії Верховної Ради України із запровадження державних нагород України.

Ще на початку 1992 р. за ініціативою Відділу нагород Адміністрації Президента України, який очолив роботу з підготовки необхідних документів з організації та проведення художнього конкурсу на проект відзнаки, проведення експертизи спеціалістами, контролю за його виготовленням.

На початковому етапі створення відзнаки пропонувалося запровадження Почесної грамоти Президента України із врученням спеціальної нагрудної відзнаки. З 31 березня по 14 квітня пройшов закритий конкурс на створення проекту відзнаки. 17 квітня 1992 р. авторитетна комісія з дев'яти розробників розглянула 20 проектів. Кращими було визнано ескізи відомого майстра медальєрного мистецтва мариупольського художника Ю. В. Харабета, доцента Харківського художньо-промислового інституту В. Леснята та київських художників В. Шости і М. Лебеда. Проекти було подано на затвердження Президенту України. Робота Юхима Вікторовича Харабета найбільше сподобалася Л. М. Кравчуку і була затверджена.

Беручи до уваги достатньо практичний досвід спільного підприємства “Інтерхоббіекспо” (Донецьк) та ТОВ “Українські ювеліри” (Київ) у виготовленні предметів фалеристичного мистецтва, а також наявність у фірмі висококваліфікованих професіоналів, адміністрацією президента було укладено з ними договір на виготовлення нагороди.

Граверне оснащення було виготовлено художником-гравером Леонідом Федоровичем Толстим. Донецькі спеціалісти виконали штампування знаків, їх обробку, емальовання та складання, а кияни – операції з лиття і золочіння деталей відзнаки – тризуба та вінка.

Наприкінці червня вже було виготовлено перші зразки. Указом Президента України Леоніда Кравчука від 18 серпня 1992 р. за № 418/92 затверджено Почесну відзнаку Президента України призначену для нагородження громадян України за особисті

заслуги у побудові суверенної, демократичної, правової держави, в економічній, науково-технічній, гуманітарній, соціально-культурній сферах, вихованні дітей, у захисті державних інтересів та підвищенні авторитету України.

20 серпня перші 25 комплектів було покладено на стіл Президента України. Це була основна нагорода та фразний варіант. Основу нагороди виконано з нейзильберу із наступним чорнінням та лакуванням. На зворотній стороні відзнаки відштамповано назву нагороди: “ПОЧЕСНА ВІДЗНАКА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ” та порядковий номер. На основі закріпленими кутами, який відштамповано з томпаку. Після золочіння промені хреста було вкрито малиною емаллю. Завершує композицію накладка – герб України у вінку з дубових та лаврових гілок. Накладку вилито із срібла і позолочено. Центральна частина хреста залита блакитною емаллю. Відзнака за допомогою кільця кріпиться до фігурної скоби колодки. Основу колодки виготовлено з тонкої латуні і обтягнуто по вертикалі муаровою стрічкою малинового кольору із зміщенням з

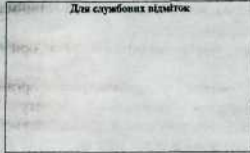
краю двома смужками кольору національного прапора – жовтою та блакитною. Для вручення військовослужбовцям на стрічку кріпились схрещені мечі. Колодка з Почесною відзнакою кріпиться за допомогою булавки до одягу. Згодом усі роботи з виготовлення Почесної відзнаки Президента України було передано ТОВ “Українські ювеліри”.

Перше нагородження Почесною відзнакою Президента України згідно з Указом Президента України від 21 серпня 1992 р. було приурочено до першої річниці виголошення незалежності України – 24 серпня. Вручення перших 12 нагород відбулося у святковій обстановці 22 серпня 1992 р. в Адміністрації Президента України. Відзнаку за № 1 було вручено відомому українському письменнику Олеся Гончару за видатний внесок у розвиток української літератури.

Станом на 1 квітня 1996 р. відбулося 366 вручень нагород. Із врученням Почесної відзнаки Президента України нагородженому вручалася спеціальна грамота, що має два різновиди. Перший – з підписом Л. М. Кравчука, другий – з підписом

Затверджено
Комісією
державних
нагород та
геральдики
24 липня
2000 року

НАГОРОДНИЙ ЛИСТ

- Прізвище, ім'я, по батькові ТРЕУС Сергій Петрович
- Посада і місце роботи, служби начальник секретаріату Головного штабу Державного комітету у справах охорони державного кордону України
- Число, місяць, рік і місце народження 26 вересня 1955 року, с. Богданівка Барвінківського району Харківської області
- Стать чоловіча 5. Національність українська
- Партійність безпартійний 7. Освіта вища, Вище прикордонне військово-політичне училище в 1976 році, Українська Академія державного управління при Президентові України в 2001 році
- Вчений ступінь, вчене звання, спеціальне звання немає
- Які має державні нагороди України і дата нагородження не має
- Домашня адреса м. Київ, вул. Володимирська, 26
Тел. _____
- Загальний стаж роботи 30 років Стаж роботи у даному колективі 2 роки
- Характеристика з зазначенням конкретних особливих заслуг особи

За час проходження служби в Прикордонних військах України полковник Треус Сергій Петрович зарекомендував себе дисциплінованим, принциповим, вимогливим та чуйним до підлеглих керівником.

Має добрі організаторські здібності, здатний приймати нестандартні рішення при розв'язанні проблемних питань.

У будь-яких складних, нестандартних ситуаціях орієнтується швидко, рішення приймає доцільні.

Брав безпосередню участь у реформуванні організаційно-штатної структури центрального апарату Державного комітету. Введення нових підрозділів дозволило удосконалити роботу з охорони державної таємниці під час здійснення оперативно-службової діяльності військ.

Завдяки наполегливій праці полковника Треуса С.П. налагоджено дієвий випереджувальний контроль за виконанням рішень та розпоряджень вищих органів державної влади. Тільки за перше півріччя поточного року секретаріатом Держкомітету відпрацьовано понад 35 тис. документів, з них з Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерств і відомств понад 3 тис., без зривів установлених термінів виконання.

Під керівництвом полковника Треуса С.П. секретаріатом удосконалена робота щодо збереження матеріальних носіїв секретної інформації. Активувалась робота щодо підвищення професійного рівня співробітників секретаріату Держкомітету, секретаріатів напрямів, секретних відділень з'єднань і частин військ. Налагоджено ділову та плідну співпрацю із взаємодійними підрозділами управління охорони державної таємниці й управління військової контррозвідки Служби безпеки України.

За заслуги в охороні державного кордону, зміцненні обороноздатності та безпеки України, зразкове виконання військового та службового обов'язку полковник Треус Сергій Петрович подається до нагородження медаллю "За військову службу Україні".

Кандидатура Треуса С.П. рекомендована зборами (правлінням) колективу Колегією Державного комітету у справах охорони державного кордону України (найменування підприємства, установи, організації тощо, дата обговорення, № протоколу)

Представляється до нагородження медаллю "За військову службу Україні" (вид нагороди)

Керівник підприємства, установи, організації

(М.М.Литвин) Голова зборів колективу

2002 р.

Л. Д. Кучми. З 1995 р. замість спеціальної грамоти нагородженому вручалася орденська книжка, в яку вписувався орден, номер орденської книжки та нагороди вписувався від руки. Орденська книжка підписувалася Л. Д. Кучмою.

22 вересня 1996 р. Почесну відзнаку Президента України було перетворено в орден "За заслуги", що має три ступені. Вища I ступінь вручається разом із зіркою ордена. Автор нагороди доктор мистецтвознавства Ігор Дмитрович Безгин.

Зміни у політичному житті України, пов'язані із створенням у парламенті пропрезидентської більшості сприяли вирішенню питання про запровадження державних нагород, чому довгий час супротивилися ліві. 16 березня 2000 р. Верховна Рада затверджує Закон України "Про державні нагороди України". Згідно з цим законом, який підписано Президентом України, усі раніше затверджені відзнаки отримали статус державних нагород. Після видання закону істотно змінилося і оформлення орденської книжки. У верхній її частині зник напис: "Нагороджений Почесною відзнакою Президента України". Номер орденської книжки тепер віддруковано. Орденську книжку згодом підписував Президент України В. А. Ющенко.

У подальшому нагороду девальвовано, оскільки нею почали нагороджувати за колишні заслуги учасників Великої Вітчизняної війни.

За особливі заслуги у розвитку ветеранського руху, активну громадську діяльність та у зв'язку з 50-річчям звільнення України від фашистських загарбників Указом Президента України від 6 жовтня 1994 р. № 574/94 Почесна відзнака президента України була вручена 47 громадянам. Її отримали:

- голови рад ветеранів – 29 чол.;
- заступники голів рад ветеранів – 7 чол.;
- члени президії рад ветеранів – 3 чол.;
- Герої Радянського Союзу – 2 чол.;
- член ради ветеранів – 1 чол.;
- відповідальний секретар ради ветеранів – 1 чол.

На знак подяки ратного подвигу і трудової доблесті, за активну діяльність у ветеранському русі та у зв'язку з 50-річчям Перемоги Указом Президента України від 7 травня 1995 р. 348/95 Почесна відзнака Президента України була вручена 56 громадянам. Її отримали:

- голови рад ветеранів – 20 чол.;
- заступники голів рад ветеранів – 4 чол.;
- члени президії рад ветеранів – 1 чол.;
- Герої Радянського Союзу – 8 чол.;
- Герої Соціалістичної Праці – 3 чол.;
- кавалери ордену Слави трьох ступенів – 3 чол.;
- члени ради ветеранів – 7 чол.;

- пенсіонери – 4 чол.;
- ректор – 1 чол.;
- відповідальний секретар Книги Пам'яті України – 2 чол.;
- складальниця – 1 чол.;
- зав. Відділом санепідемстанції В. І. Рубан.

На знак подяки ратного подвигу та трудової доблесті, за активну діяльність у ветеранській справі та у зв'язку з 52-річчям Перемоги Указом Президента України від 27 березня 1997 р. орден "За заслуги" було вручено 61 громадянину. Його отримали:

- Голови рад ветеранів – 45 чол.;
- заступники голів рад ветеранів – 6 чол.;
- члени президії рад ветеранів – 5 чол.;
- секретар ради ветеранів – 2 чол.;
- редактор журналу – 2 чол.;
- юрист ради ветеранів – 1 чол.;
- зав. відділом санепідемстанції В. І. Рубан отримав II ступінь.

На знак подяки ратного подвигу та трудової доблесті, за активну діяльність у ветеранській справі та у зв'язку з 52-річчям Перемоги Указом Президента України від 6 травня 1997 р. орден "За заслуги" був вручений 39 громадянам. Його отримали:

- голови рад ветеранів – 12 чол.;
- заступники голів рад ветеранів – 3 чол.;
- секретар ради ветеранів – 2 чол.;
- член ради ветеранів – 9 чол.;

Кавалер ордена "За заслуги" III ст. полковник (зліва), генерал-майор (справа) прикордонних військ України С. П. Треус

Академік, Герой соціалістичної праці О. О. Шалімов

Орден "За заслуги" I ступеня

Зірка ордена "За заслуги"

"За заслуги" був вручений 10 громадянам. Його отримали:

- голови рад ветеранів – 7 чол.:
- заступники голів рад ветеранів – 3 чол.:
- голова Київського міської ради ветеранів В. М. Міняєв отримав II ступінь.

Після видання Указу Президента України від 14 жовтня 1999 р. № 1329/99 про вручення ордена Богдана Хмельницького III ступені офіцерам і ордена "За мужність" III ступеню рядовому і сержантському складу припинилася девальвація ордена "За заслуги".

У СРСР Ради ветеранів було створено після святкування 20-річчя Перемоги над фашистською Німеччиною. Їх діяльність була спрямована на патріотичне виховання підростаючого покоління. Були створені секції з ветеранів, що займалися підготовкою до видання своїх мемуарів.

Після розпаду СРСР та отримання від уряду цілого ряду привілеїв: безкоштовний проїзд

в громадському транспорті, роздача безкоштовних пайків. Ветеранський рух набув огидної форми. Ради ветеранів перетворилися в кормушку для її верхівки.

У Радах ветеранів тепер ніколи займатися корисною роботою через розподілення пайків, санаторних путівок і представлення один одного до державних нагород. Виникла повна деградація ветеранів.

Сьогодні в Україні немає даних скільки серед ветеранів справжніх бійців ратного поля, які винесли на своїх плечах основний тягар війни. Таку цифру не можуть назвати ні в Міністерстві оборони, ні в Міністерстві праці та соціальної політики, ні в Радах ветеранів усіх рівнів.

Згідно з статистичним збірником, що виданий

Українською державною медико-соціальним центром ветеранів війни, повідомляється, що станом на 01.01.2007 р. учасників бойових дій – 284164 чол., учасників війни – 2236960 чол.

В Україні у поняття ветерана війни входить до 10 категорій цих громадян. В нашій країні ветеранів війни нараховується більше ніж в Росії. Такий безлад внесла Верховна Рада України, наш законодавець, чим принизили на думку фронтовика Івана Корбача честь безпосередніх учасників бойових дій – фронтовиків, об'єднав їх з пенсіонерами різних категорій, які просто жили в роки війни і за віком підпали під категорію учасників війни.

Багато хто з так званих ветеранів шанують більше не пам'ять про славі сторінки історії, а можливість отримати за неї певні вигоди. Тому так багато власників посвідчень війни.

З наведеного видно, що ордена і медалі в Україні роздають наліво і направо. Отримання їх на пряму залежить від займаної посади.

Орден "За заслуги" II ступеня

Українські медалі Чехословаччини

■ Максим Загреба (Київ)

Чехословаччина з часу свого народження як держава (1918 р.) завжди була доброзичливим притулком та добрим сусідом для українців.

Справа тут не тільки у спорідненості мовного та культурного середовища. Наші культури зазнали гноблення: чеська та словацька з боку Австрійської імперії, українська – від Російської імперії на сході, Австрійської – на заході, а також з боку польських шовіністів, особливо після відновлення польської державності та входження Галицьких земель до її складу.

Коли до мене випадково потрапили дві нижче описані українсько-чехословацькі відзнаки, я із захопленням розповідав про них людям не байдужим до української історії. Більшість з них дивувалися з мого захоплення "совковими" відзнаками.

Але я, панове, як людина, яка пройшла через затримання, допити та обшуки КДБ, через «громадські збори», що засуджували «неправильне» сприйняття соціалістичної побудови країни, через виключення з навчального закладу та ВЛКСМ із зрозумілими наслідками від того для радянських часів, можу запевнити – люди, які створили ці відзнаки мали неабияку мужність любити Україну та її культуру. А атрибутика соціалізму – п'ятикутна зірка – лише прохідний квиток, без якого за тих часів неможливо було зробити подібну відзнаку.

КУЛЬТУРНИЙ СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ТРУДЯЩИХ ЧССР

Ø 33,0 мм. Позолочена бронза, 25,65 г (з колодкою).

Підвіска: Стилизований портрет жінки в кокошнику.

Колодка: У центрі п'ятикутна емальована червона зірка, ліворуч і праворуч – рослинний орнамент. Під зіркою і орнаментом – абрєвіатура: КСУТ.

Вниманию исследователей восточных монет!

СЕДЬМАЯ МЕЖДУНАРОДНАЯ НУМИЗМАТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

посвященная 85-летию Елены Абрамовны Давидович

Конференция будет проводиться на базе Бахчисарайского историко-культурного заповедника. Планируемая продолжительность конференции – 7 дней – с 7 по 13 сентября 2008 г.

МОНЕТЫ И ДЕНЕЖНОЕ ОБРАЩЕНИЕ В МОНГОЛЬСКИХ ГОСУДАРСТВАХ XIII–XV ВЕКОВ

Основной целью конференции является активизация и координация действий специалистов и любителей для дальнейшего развития исследований в области средневековой монгольской нумизматики и превращения ее в полноценный комплексный источник для реконструкции исторических событий.

Более подробную информацию можно узнать на сайтах:

<http://www.charm.ru/info/baghchasarai2008>

<http://www.hordecoins.folgat.net/RPageHome.htm>

УКРАЇНСЬКЕ
РАДІОМОВЛЕННЯ
В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.
50 РОКІВ

Ø 59,5 мм. Бронза, 87,5 г. Гурт гладкий.

Ав.: У центрі розміщено стилізоване зображення радіовежі, яка з правого боку обрамлена стилізованим крилом птаха. Над радіовежею – п'ятикутна зірка, ліворуч – цифра 50; під радіовежею вдавлений напис – ініціали автора та дата: СГ. – 83. напис по колу: УКРАЇНСЬКЕ РАДІОМОВЛЕННЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Рв.: Спіральний напис, ззовні до центру: UKRAJINSKE ROZHNASOVE VYSIELANIE V CESHOSLOVENSKE VYSIELANIE V 1934–1984.

З краю на чотири години вдавлений напис з ім'ям автора та дата: S.HAPAK-83-.

Медаль «В память 800-летия Москвы»

Владимир Лазаренко (Киев)

В основу данной публикации положены архивные документы и личные исследования автора с описанием разновидностей медали по способу штамповки и типов удостоверений к ней.

Сприближением празднования 800-летия Стограда Москвы возникла необходимость создания медали, которая предназначалась бы для награждения значительного количества москвичей и жителей ее пригорода, внесших значительный вклад в оборону во время Великой Отечественной войны и восстановления столицы в послевоенное время.

Был объявлен конкурс на проект медали. На утверждение в секретариат Президиума Верховного Совета СССР были представлены два проекта медали художников И. И. Дубасова и С. Л. Тульчинского, которые были изготовлены из меди.

На лицевой стороне первого образца медали изображен верхом на лошади основатель Москвы Юрий Долгорукий обращенный вправо. По окружности расположена надпись «Основатель Москвы Юрий Долгорукий». На оборотной стороне медали изображен Кремль, ниже щит с серпом и молотом, знамена, оружие, лавровые ветки и даты «1147» и «1947». Вдоль верхнего края медали расположена надпись «В память 800-летия Москвы». Все надписи и изображения выпуклые. Медаль при помощи припаянного медного проволочного ушка и медного кольца соединена с пятиугольной колодкой, обтянутой красной шелковой муаровой лентой шириной 24 мм с белой вязью, расположенной по краям ленты.

На лицевой стороне второго образца медали расположено рельефное профильное изображение Юрия Долгорукого в шлеме обращенное влево. Внизу медали по ее окружности расположена надпись «В память 800-летия Москвы». Обратная сторона медали аналогична первому образцу. Этот образец выполнен полностью цельноштампованным со сточенным округлым ушком. Медаль при помощи медного кольца соединена с пятиугольной колодкой, обтянутой зеленой шелковой муаровой лентой шириной 24 мм с продольными белыми полосками – одной с левой стороны, четырьмя белыми и тремя красными с правой стороны ленты. Второй образец и был одобрен секретариатом Президиума Верховного Совета.

20 сентября 1947 г. вышел Указ Президиума Верховного Совета СССР, в котором говорилось: «В ознаменование 800-летия города Москвы учредить медаль «В память 800-летия Москвы». Заказ на изготовление медали «В память 800-летия Москвы» был размещен на московском монетном дворе. Заказ на

изготовление удостоверений к медали «В память 800-летия Москвы» был размещен в типографии ГОЗНАКа Министерства финансов СССР.

Награждение медалью «В память 800-летия Москвы» производилось от имени Президиума Верховного Совета СССР исполнительным комитетом Московского городского Совета депутатов трудящихся на основании списков лиц, представляемых к награждению, составленных их руководителями: рабочих, инженерно-технического персонала и служащих промышленных предприятий, транспорта и городского хозяйства Москвы; работников науки, техники, искусства, литературы, просвещения и здравоохранения; работников государственных учреждений, партийных, профсоюзных, комсомольских и других общественных организаций, отличившихся в проведении работ по реконструкции столицы и обеспечивших своим трудом развитие ее промышленности, транспорта, городского хозяйства, научных и культурно-просветительских учреждений.

Списки представляемых к награждению домашних хозяйек, принимавших активное участие в благоустройстве города, работе школ и детских учреждений и неработающих инвалидов войны и труда составлялись организациями или домоуправлениями, где эти лица принимали участие в общественной работе. Награждение трудящихся медалью производилось при условии проживания в Москве или ее пригородах не менее пяти лет. Время нахождения в эвакуации не включалось в пятилетний срок.

Военнослужащим и лицам, выбывшим из Москвы в связи с призывом в ряды Вооруженных Сил СССР, срок пребывания на военной службе засчитывался в том случае, если они при увольнении из армии возвратились на жительство в Москву или ее пригороды.

Исходя из наградного документа – удостоверения к медали «В память 800-летия Москвы» № 073869, врученного 20 декабря 1947 г. И. В. Клокову, вручение медали начало производиться не позже 1947 г. Вместе с медалью награжденному вручалось удостоверение к медали установленного образца, которое представляло собой книжку, выполненную из плотной белой бумаги. На лицевой стороне в верхней части расположен герб СССР с шестнадцатью витками. Под ним надпись в четыре строки:

Брайко Пётр Евсеевич

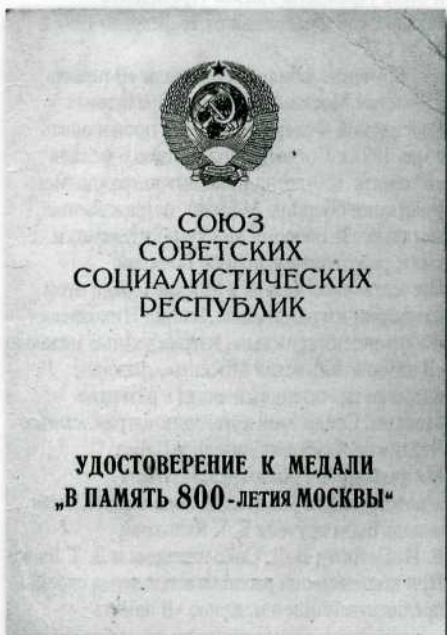
СОЮЗ СОВЕТСКИХ
СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ РЕСПУБЛИК.
В нижней части удостоверения в две строки расположена надпись: УДОСТОВЕРЕНИЕ К МЕДАЛИ «В ПАМЯТЬ 800-летия МОСКВЫ». Герб СССР и надписи выполнены красной краской. Во внутренней части удостоверения на первой странице изображена черно-белая медаль «В память 800-летия Москвы». Над ней расположена надпись в две строки: «В память 800-летия Москвы» 1147—1947, внизу медали расположен номер удостоверения с шестизначными цифрами. Надписи и номер выполнены красной краской. На второй странице в верхней части расположена надпись УДОСТОВЕРЕНИЕ, ниже расположен в три строки текст: «В ознаменование 800-летия города Москвы тов. (оставлена строка для указания Ф. И. О. награжденного) от имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР награжден ИСПОЛНИТЕЛЬНЫМ КОМИТЕТОМ МОСКОВСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ медалью». Ниже расположен красной краской текст: «В память 800-летия МОСКВЫ», ниже оставлена строка для указания даты, месяца и года вручения: «__» ____ 194__ г. В нижней части удостоверения расположен текст: Председатель исполнительного Комитета Московского городского Совета депутатов трудящихся и его факсимиле, под ним расположен текст: Секретарь Исполнительного Комитета Московского городского Совета депутатов трудящихся и его факсимиле. Все надписи выполнены красной краской. Удостоверение скреплено мокрой печатью Московского городского Совета депутатов трудящихся. Судя по удостоверению к медали серии А № 083223, выданного 25 апреля 1948 г. Т. П. Климичу, видно, что уже с апреля удостоверение выдавалось с серией А., выдача его производилась до октября 1948 г. 30 июля 1948 г. медаль "В память 800-летия Москвы" и

удостоверение к ней А 678689 были вручены Герою Советского Союза, слушателю Военной Академии Петру Евсеевичу Брайко. После доноса о якобы антисоветских его высказываниях, Постановлением Особого совещания при МГБ СССР от 25 мая 1949 г. П. Е. Брайко был осужден по ст. 58-10 ч. 1 УК РСФСР (антисоветская деятельность) на 10 лет. Все его награды в том числе и медаль "В память 800-летия Москвы" были изъяты. Лишь после реабилитации 2 января 1954 г. был подписан Указ о восстановлении П. Е. Брайко в звании Героя Советского Союза. Его вызвали к председателю Военной Коллегии Верховного Суда СССР генерал-лейтенанту юстиции А. А. Чепцову, который в своём кабинете возвратил ему все награды. Из удостоверения трижды Героя Советского Союза И. Н. Кожедуба серия Б № 373566, выданного

25 октября 1948 г., видно, что оно уже вручалось с серией Б.

Вручение медали «В память 800-летия Москвы» продолжалось и в последующие годы. Это наглядно видно из удостоверения к медали, врученного 18 января 1955 г. Среди награжденных медалью Маршалы Советского Союза: И. В. Сталин, Л. П. Берия, С. М. Буденный, Н. А. Булганин, А. М. Василевский, К. Е. Ворошилов, Л. А. Говоров, Г. К. Жуков, В. Д. Соколовский. В последствии будущие маршалы, генералы армии: И. Х. Баграмян, А. И. Еременко, М. В. Захаров; генерал-полковники: Ф. И. Голиков, Д. Ф. Устинов; генерал-майор П. Ф. Батицкий; подполковник С. К. Куркоткин и майор С. Ф. Ахромеев.

Среди награждённых этой медалью также будущие трижды Герои Социалистического

Хронология вручения медали «В память 800-летия Москвы»

Серия и номер	Дата вручения	Воинское звание, должность	Ф.И.О. награжденного
073869	20.12.1947		Клоков И. В.
019315	05.02.1948	инженер	Быков В. В.
	18.02.1948	инженер к-н, фотокорреспондент	Соркин Абрам Аркадьевич
	18.02.1948	майор, летчик-испытатель	Ивашенко Иван Тимофеевич
	03.04.1948	полковник, бывший командир 168-й сд.	Орлов Федор Михайлович
	07.04.1948	подполковник, профессор	Берлин Лев Ефимович
	07.04.1948	генерал-майор техн. войск	Кашеев-Семин Иван Гаврилович
	07.04.1948	подполковник милиции	Петровский Всеволод Степанович
	12.04.1948	бывший парторг 2-й батареи	Яшников Василий Федотович
A № 083223	25.04.1948		Климкин Т. П.
A № 118192	27.04.1948		Вайнберг Вера Николаевна
	28.04.1948	маршал бронетанковых войск	Рыбалко Павел Семенович
	29.04.1948	генерал армии, начальник академии	Захаров Матвей Васильевич
	29.04.1948	генерал-лейтенант инж. авиац. служб	Орехов Владимир Иванович
	30.04.1948	генерал-лейтенант	Переверткин Семен Никифорович
	27.05.1948	экономист, мин-во земледелия	Лепешко Роман Васильевич
	26.06.1948	Маршал Советского Союза	Буденный Семен Михайлович
A № 183783	07.08.1948	майор	Фиськин Абрам Хаймович
	10.07.1948	генерал-полковник артиллерии	Неделин Митрофан Иванович
A № 600180	13.07.1948		Шматов И. И.
A 678689	30.07.1948	майор, слушатель Военной Академии	Брайко Пётр Евсеевич
	30.07.1948	генерал-майор, начальник курса	Головин Сергей Николаевич
	30.07.1948	генерал-майор, начальник курса	Мухин Владимир Михайлович
	30.07.1948	генерал-майор, ст. преподаватель	Шерстнев Степан Никитич
A № 033369	06.08.1948		Кизим И. А.
	14.08.1948	полковник, ст. преподаватель	Дмитриев Василий Дмитриевич
	23.08.1948	гвардии генерал-лейтенант	Букштынович Михаил Фомич
	30.08.1948	генерал-майор в отставке	Хорун Иосиф Иванович
	03.09.1948	майор, Герой Советского Союза	Борисов Михаил Иванович
A № 688753	05.10.1948		Желиховцев Леонид Николаевич
B № 373566	25.10.1948	трижды Герой Советского Союза	Кожедуб Иван Никитович
	04.11.1948	генерал-лейтенант в отставке	Игнатьев Алексей Алексеевич
B № 003247	05.11.1948		Скуридин Вениамин Васильевич
	16.11.1948	полковник гос. безопасности	Медведев Дмитрий Иванович
B № 108163	26.11.1948	Герой Советского Союза	Кравцов Борис Васильевич
	12.03.1949	полковник, нач. отдела ЗСКБ НИИ-88	Королев Сергей Павлович
	01.06.1949	бывший командир партизанского соединения	Салай Михаил Гордеев
	1950	Учёный-геохимик, биохимик	Виноградов Александр Павлович
	18.01.1955	генерал-полковник авиации	Шиманов Николай Сергеевич

Труда: М. В. Келдыш, Н. С. Хрущёв и будущие дважды Герои Социалистического Труда: П. Н. Ангелина, А. А. Благодравов, А. П. Виноградов, П. Д. Грушин, П. М. Зернов, С. П. Королёв, А. Н. Несмеянов.

Удостоверение к медали «В память 800-летия Москвы» имеет три разновидности.

- 1 – с номером;
- 2 – с серией А и номером;
- 3 – с серией Б и номером.

Медаль «В память 800-летия Москвы» имеет три типа разновидностей.

1 тип. На лицевой стороне медали в нижней части кольца с памятным текстом не соприкасается. Ушко медали сточенное. Лента к медали светло салатового цвета.

2 тип. На лицевой стороне медали в нижней части кольца с памятным текстом не соприкасается. Ушко медали сточенное, фрезерованное с обеих сторон. Лента к медали

зеленого цвета.

3 тип. На лицевой стороне медали в нижней части кольца с памятным текстом соприкасается. Ушко медали округлое с обеих сторон. Лента к медали голубого цвета.

Согласно положению о медали «В память 800-летия Москвы» на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 7 июля 1947 г. после смерти награжденного подлежала возврату в Президиум Верховного Совета СССР. Этот Указ был отменен Постановлением Президиума Верховного Совета СССР от 23 июня 1951 г. «Об оставлении медалей «За восстановление угольных шахт Донбасса», «За восстановление предприятий черной металлургии юга», «В память 800-летия Москвы» и удостоверений к ним в семьях умерших награжденных».

При ношении медаль располагалась на левой стороне груди и при наличии орденов

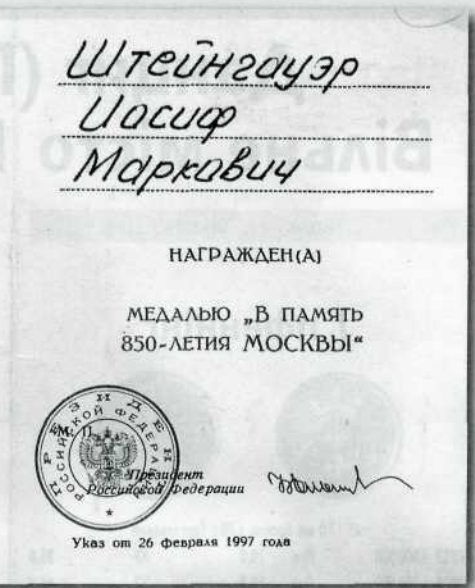
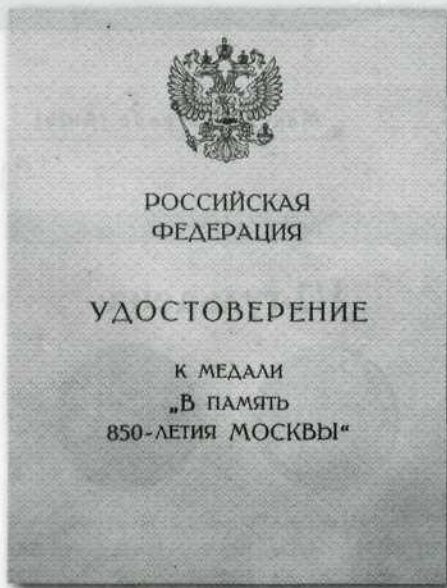
и других медалей располагалась после этих наград. Указом Президиума Верховного Совета СССР от 18 июля 1980 г. внесено изменение в статью 4 положения. По данным Президиума Верховного Совета СССР медалью «В память 800-летия Москвы» награждено более 1730 тыс. человек.

Российская федерация являясь полноправной правопреемницей советских наград и развивая исторические традиции СССР учитывая особую роль Москвы как столицы Российского государства, крупного мирового политического, научно-производственного и культурного центра еще за долго до празднования 850-летия Москвы Указом Президента Российской Федерации от 9 ноября 1994 г. за № 2073 было постановлено о выпуске в установленном порядке юбилейной памятной медали «В память 850-летия Москвы» и юбилейной монеты.

Работа по созданию медали «В память 850-летия Москвы» велась с лета 1996 г. По результатам конкурса, проведенного мэрией Москвы, был выбран эскиз медали московского художника С. М. Шведова. На лицевой стороне медали художник изобразил Святого Георгия Победоносца на коне, поражающего копьём змея, являющийся гербом города Москвы. Слева по окружности расположена надпись «Москва 850». На оборотной стороне медали по окружности расположен лавровый венок, в центре медали цифры «1147—1997».

В отличие от своей предшественницы медали «В память 800-летия Москвы» размер медали «В память 850-летия Москвы» уменьшен с 37 мм до 32 мм, да и выполнена она менее богато, вместо меди она изготовлена из латуни. Все это можно объяснить стремлением властей сэкономить на ее изготовлении. Лента к медали темно-красного цвета, вдоль ленты справа по краю три полоски белого, синего и красного цвета национального флага Российской Федерации. В таком виде она и была учреждена Указом Президента Российской Федерации от 26 февраля 1997 г. за № 132.

Вручение юбилейной медали «В память 850-летия Москвы» от имени Президента Российской Федерации начали производить с мая 1997 г. Согласно положению о медали «В память 850-летия Москвы» награждались: участники обороны Москвы, награжденные медалью «За оборону Москвы»; труженики тыла, работавшие в период Великой Отечественной войны в Москве (среди этой категории награжденных Леонид Николаевич Желиховцев); граждане, награжденные медалью «В память 800-летия Москвы», граждане, внесшие значительный вклад в развитие Москвы. Среди этой категории награжденных Владимир Якубович Авдеев и Павел Митрофанович Золотарев. Из ныне здравствующих Маршалов Советского Союза медаль была вручена В. Г. Куликову, В. И. Петрову, В. Д. Соколовскому и Д. Т. Язову. При ношении она располагается перед своей предшественницей медалью «В память

800-летия Москвы», что выглядит абсурдно. Медаль «В память 850-летия Москвы» имеет две разновидности.

1. Медаль изготовлена на Московском монетном дворе.
2. Медаль изготовлена на Ленинградском монетном дворе.

Всего изготовлено и вручено 3 миллиона медалей. Удостоверение к медали имело серию А, Б, В и семизначные номера.

Список литературы

1. Богданович В. А., Головенко И. П. Награды Родины. – Т. 2. – М., 1988.
2. Володин А., Мерлай Н. Медали СССР. – СПб, 1997.
3. Колесников Г. А., Рожков А. М. Ордена и медали СССР. – М., 1978.
4. Кривцов В. Д. АВЕРС. № 6. – М., 2003.
5. Конев В. Н. Герои без Золотой Звезды. М., 2005
6. Кушер Ю. Л. Государственные символы и награды Российской Федерации. – М., 1999.
7. Сборник Законов СССР и Указов Президиума Верховного Совета СССР 1938–1967 гг. – Т. 2. – М., 1968.
8. Paul McDaniel and Paul J Schmitt. Soviet Orders and Medals Virginia/

Автор благодарит за оказанное содействие П. Е. Брайко и В. Я. Авдеева.

Данциг (Гданськ). Вільне місто 1918–1939 рр.

Максим Загребя (Київ)

Рік Тираж Якість / Ціна

1 пфеннінг

∅ 17,0 мм. Бронза, 1,70 г. Гурт гладкий

1923	4.000.000	Fine 10,0	XF	35,0
1926	1.500.000	Fine 10,0	XF	40,0
1929	1.000.000	Fine 15,0	XF	50,0
1930	2.000.000	Fine 10,0	XF	35,0
1937	3.000.000	Fine 10,0	XF	35,0

2 пфеннінга

∅ 19,5 мм. Бронза, 2,50 г. Гурт гладкий

1923	1.000.000	Fine 10,0	XF	35,0
1926	1.750.000	Fine 10,0	XF	35,0
1937	500.000	Fine 15,0	XF	50,0

5 пфеннінгів

∅ 17,5 мм. Мідно-нікелевий сплав, 2,00 г. Гурт гладкий

1923	3.000.000	Fine 15,0	XF	50,0
1928	1.000.000	Fine 30,0	XF	100,0

∅ 17,5 мм. Алюмінієва бронза, 2,00 г. Гурт гладкий

1932	4.000.000	Fine 15,0	XF	50,0
------	-----------	-----------	----	------

Рік Тираж Якість / Ціна

10 пфеннінгів

∅ 22,0 мм. Цинк, 2,00 г. Гурт гладкий

1920	124.400	Fine 750,0	XF	3.000,0
------	---------	------------	----	---------

∅ 22,0 мм. Цинк, 1,90 г. Гурт гладкий

1920	876.000	Fine 100,0	XF	250,0
------	---------	------------	----	-------

∅ 21,5 мм. Мідно-нікелевий сплав, 4,00 г. Гурт гладкий

1923	5.000.000	Fine 15,0	XF	75,0
------	-----------	-----------	----	------

∅ 21,5 мм. Алюмінієва бронза, 3,50 г. Гурт гладкий

1932	5.000.000	Fine 15,0	XF	75,0
------	-----------	-----------	----	------

Рік Тираж Якість / Ціна

1/2 гюльдена

∅ 19,5 мм. Срібло 750-ї проби, 2,50 г. Гурт рифлений

1923	1.000.500	Fine 100,0	XF	250,0
1927	400.000	Fine 150,0	XF	350,0

∅ 19,5 мм. Нікелевий сплав, 3,00 г. Гурт рифлений

1932	1.400.000	Fine 100,0	XF	350,0
------	-----------	------------	----	-------

1 гюльден

∅ 23,5 мм. Срібло 750-ї проби, 5,00 г. Гурт рифлений

1923	1.250.000	Fine 100,0	XF	450,0
------	-----------	------------	----	-------

∅ 23,5 мм. Нікелевий сплав, 5,00 г. Гурт рифлений

1932	2.500.000	Fine 100,0	XF	450,0
------	-----------	------------	----	-------

Монети Європи 1918–1945 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

2 гульдена

1923 1.250.000 \varnothing 26,5 мм. Срібло 750-ї проби, 10,00 г
Fine 250,0 XF 750,0

1932 1.250.000 \varnothing 26,0 мм. Срібло 500-ї проби, 10,00 г
Fine 550,0 XF 2.500,0

5 гульденів

1923 700.500 \varnothing 35,0 мм. Срібло 750-ї проби, 25,00 г. Гуртовий наліс
Fine 750,0 XF 1.500,0
1927 160.000 Fine 1.000,0 XF 2.500,0

Рік Тираж Якість / Ціна

1932 430.000 \varnothing 30,0 мм. Срібло 500-ї проби, 15,00 г. Гуртовий наліс
Fine 1.750,0 XF 4.000,0

1932 430.000 \varnothing 30,0 мм. Срібло 500-ї проби, 15,00 г. Гуртовий наліс
Fine 1.250,0 XF 3.500,0

1935 800.000 \varnothing 29,0 мм. Нікелевий сплав, 11,00 г. Гуртовий наліс
Fine 750,0 XF 1.500,0

Рік Тираж Якість / Ціна

10 гульденів

1935 380.000 \varnothing 34,0 мм. Нікелевий сплав, 17,00 г. Гуртовий наліс
Fine 2.500,0 XF 5.500,0

25 гульденів

1923 1.000 \varnothing 22,0 мм. Золото 917-ї проби, 9,00 г
VF/ XF 10.000,0 Unc. 15.000,0

1930 4.000 \varnothing 22,0 мм. Золото 917-ї проби, 9,00 г
VF/ XF 20.000,0 Unc. 35.000,0

Естонська республіка 1918–1939 рр.

Максим Загреба (Київ)
Гліб Сомов (Москва)
Сергій Яценко (Суми)

Рік Тираж Якість / Ціна

1 марка

1922 Ø 18,0 мм. Мідно-нікелевий сплав, 2,56 г. Гурт рифлений
5.024.809 Fine 50,0 XF 125,0

1924 Ø 18,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 2,56 г. Гурт рифлений
1.984.760 VF 100,0 XF 200,0

1926 Ø 18,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 2,56 г. Гурт рифлений
3.979.330 Fine 125,0 XF 250,0

3 марки

1922 Ø 20,0 мм. Мідно-нікелевий сплав, 3,4 г. Гурт рифлений
2.089.028 Fine 50,0 XF 200,0

1924 Ø 20,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 3,4 г. Гурт рифлений
2.003.900 Fine 100,0 Unc. 250,0

1926 Ø 20,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 3,4 г. Гурт рифлений
902.860 Fine 350,0 XF 1.250,0

Рік Тираж Якість / Ціна

5 марок

1922 Ø 23,0 мм. Мідно-нікелевий сплав, 4,85 г. Гурт рифлений
3.982.980 Fine 75,0 XF 150,0

1924 Ø 23,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 4,85 г. Гурт рифлений
2.105.000 Fine 100,0 Unc. 300,0

1926 Ø 23,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 4,85 г. Гурт рифлений
1.038.020 Fine 1.000,0 XF 1.750,0

10 марок

1925 Ø 26,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 6,25 г. Гурт рифлений
2.200.000 Fine 100,0 XF 200,0

1926 Ø 26,0 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 6,25 г. Гурт рифлений
2.789.400 Fine 7.500,0 XF 10.000,0

Рік Тираж Якість / Ціна

1 центи

1929 Ø 16,0 мм. Бронза, 2,0 г. Гурт гладкий
23.548.300 Fine 10,0 XF 50,0

1939 Ø 16,0 мм. Бронза, 2,0 г. Гурт гладкий
5.000.300 Fine 40,0 XF 100,0

2 центи

1934 Ø 19,5 мм. Бронза, 3,5 г. Гурт гладкий
5.838.000 Fine 25,0 XF 75,0

5 центи

1931 Ø 23,25 мм. Бронза, 5,0 г. Гурт гладкий
5.500.050 Fine 25,0 XF 100,0

Монети Європи 1918–1945 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

10 центи

1931
 Ø 18 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 2,5 г.
 5.721.050 Fine 10,0 XF 50,0

20 центи

1935
 Ø 21, мм. Бронзово-нікелевий сплав, 4,0 г. Гурт гладкий
 5.721.050 Fine 15,0 XF 75,0

25 центи

1928
 Ø 27,5 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 7,50 г. Гурт гладкий
 2.025.000 Fine 100,0 XF 350,0

50 центи

1936
 Ø 27,5 мм. Бронзово-нікелевий сплав, 7,5 г. Гурт гладкий
 1.256.000 Fine 30,0 XF 100,0

Рік Тираж Якість / Ціна

1 крона

1933
10-й співочий фестиваль в Талліні
 Ø 25,25 мм. Срібло 500-ї проби, 6,0 г. Гурт рифлений
 350.000 Fine 250,0 Unc. 550,0

Права дужка літери "V" у слові "VABARIK" довга і торкається ранту монети

1933 350.000 FV 350,0 Unc. 750,0

1934
 Ø 25,25 мм. Алюмінієва бронза, 6,0 г. Гурт гладкий
 3.304.066 Fine 25,0 XF 100,0

Рік Тираж Якість / Ціна

2 крони

1930
Таллінський форт
 Ø 30,0 мм. Срібло 500-ї проби, 12,0 г. Гурт рифлений
 1.276.455 Fine 50,0 XF 150,0

Перша літера "E" у слові "EESTI" довга і насувається на рант монети

1930 VF 500,0 XF 1.250,0

Цифра "1" у даті випуску довга і нижкою торкається ранту монети

1930 VF 100,0 XF 300,0

1932
Університет в Тракаї
 Ø 30,0 мм. Срібло 500-ї проби, 12,0 г. Гурт гладкий
 100.000 VF 175,0 Unc. 450,0

Латвійська республіка 1918 – 1939 рр.

Максим Загребя (Київ)
Гліб Сомов (Москва)
Сергій Яценко (Суми)

Рік Тираж Якість / Ціна

1 цент

Ø 17,0 мм. Бронза, 1,80 г. Гурт гладкий

1922	5.000.000	Fine	100,0	XF	300,0
1924	4.990.000	Fine	50,0	XF	200,0
1926	5.000.000	Fine	25,0	XF	50,0
1928	5.000.000	Fine	20,0	XF	50,0
1932	5.000.000	Fine	10,0	XF	30,0
1935	2.500.000	Fine	10,0	XF	30,0

Без знака мінімєстера

1928	В тому числі	Fine	20,0	XF	50,0
------	--------------	------	------	----	------

Ø 17,0 мм. Бронза, 1,80 г. Гурт гладкий

1937	2.700.000	Fine	10,0	XF	50,0
1938	1.900.000	Fine	10,0	XF	40,0
1939	3.400.000	Fine	10,0	XF	30,0

2 центи

Ø 19,9 мм. Бронза, 2,00 г. Гурт гладкий

1922	10.000.000	Fine	100,0	XF	150,0
1924	4.990.000	Fine	20,0	XF	50,0
1926	5.000.000	Fine	20,0	XF	50,0
1928	5.000.000	Fine	20,0	XF	50,0
1932	5.000.000	Fine	10,0	XF	30,0

Без знака мінімєстера

1922	В тому числі	Fine	100,0	XF	250,0
------	--------------	------	-------	----	-------

Ø 19,5 мм. Бронза, 2,00 г. Гурт гладкий

1937	15.000.000	Fine	200,0	XF	350,0
1939	5.000.000	Fine	10,0	XF	35,0

Рік Тираж Якість / Ціна

5 центів

Ø 22,0 мм. Бронза, 3,00 г. Гурт гладкий

1922	15.000.000	Fine	15,0	XF	100,0
------	------------	------	------	----	-------

10 центів

Ø 19,0 мм. Нікель, 3,00 г. Гурт гладкий

1922	15.000.000	Fine	15,0	XF	50,0
------	------------	------	------	----	------

20 центів

Ø 21,0 мм. Нікель, 4,00 г. Гурт гладкий

1922	15.000.000	Fine	20,0	XF	50,0
------	------------	------	------	----	------

50 центів

Ø 25,0 мм. Нікель, 6,50 г. Гурт гладкий

1922	9.000.000	Fine	25,0	XF	100,0
------	-----------	------	------	----	-------

Рік Тираж Якість / Ціна

1 лат

Ø 23,0 мм. Срібло 835-ї проби, 5,0 г. Гурт рифлений

1924	10.000.000	Fine	25,0	XF	75,0
------	------------	------	------	----	------

2 лата

Ø 27,0 мм. Срібло 835-ї проби, 10,0 г. Гурт рифлений

1925	6.386.000	Fine	45,0	XF	100,0
1926	1.114.000	Fine	45,0	XF	125,0

5 латів

Ø 37,0 мм. Срібло 835-ї проби, 25,0 г. Гуртовий напис

1929	1.000.000	Fine	55,0	XF	150,0
1931	2.000.000	Fine	55,0	XF	150,0
1932	600.000	Fine	75,0	XF	175,0

Литовська республіка 1918-1939 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

1 цент

1925 \varnothing 16,0 мм. Алюмінієва бронза, 1,6 г. Гурт гладкий
5.000.000 Fine 85,0 XF 250,0

1936 \varnothing 16,5 мм. Бронза, 1,0 г. Гурт гладкий
9.995.000 Fine 10,0 XF 75,0

2 цента

1936 \varnothing 18,5 мм. Бронза, 2,3 г. Гурт гладкий
4.951.000 Fine 20,0 XF 100,0

5 центів

1925 \varnothing 19 мм. Алюмінієва бронза, 2,1 г. Гурт гладкий
12.000.000 Fine 10,0 XF 100,0

1936 \varnothing 20,5 мм. Бронза, 2,1 г. Гурт гладкий
4.800.000 Fine 10,0 XF 75,0

Рік Тираж Якість / Ціна

10 центів

1925 \varnothing 20,5 мм. Алюмінієва бронза, 3,0 г. Гурт гладкий
12.000.000 Fine 20,0 XF 100,0

20 центів

1925 \varnothing 25,0 мм. Алюмінієва бронза, 4,0 г. Гурт гладкий
8.000.000 Fine 30,0 XF 150,0

50 центів

1925 \varnothing 25,0 мм. Алюмінієва бронза, 5,0 г. Гурт гладкий
5.000.000 Fine 100,0 XF 250,0

1 літ

1925 \varnothing 19,0 мм. Срібло 500-ї проби, 2,70 г. Гурт гладкий
5.985.000 Fine 25,0 XF 75,0

2 літа

1925 \varnothing 23,0 мм. Срібло 500-ї проби, 5,4 г. Гурт гладкий
3.000.000 Fine 30,0 XF 85,0

Рік Тираж Якість / Ціна

Максим Загреба (Київ)
Гліб Сомов (Москва)
Сергій Яценко (Суми)

5 літів

1925 \varnothing 30 мм. Срібло 500-ї проби, 13,5 г. Гурт рифлений
1.000.000 Fine 85,0 XF 175,0

1936 **Йонас Басанавічус**
 \varnothing 27,0 мм. Срібло 750-ї проби, 9,0 г.
Гуртовий напис: TAVO * GEROVE * TAUTOS * GEROVE *
2.750.000 Fine 25,0 XF 100,0

10 літів

1936 **Великий князь Вітовт**
 \varnothing 32,0 мм. Срібло 750-ї проби, 18,0 г.
Гуртовий напис: TATOS * JEGA * VIENYBEJE *
876.000 Fine 100,0 XF 250,0

1938 **20-річчя Республіки**
 \varnothing 32,0 мм. Срібло 750-ї проби, 18,0 г.
Гуртовий напис: TATOS * JEGA * VIENYBEJE *
180.000 Fine 200,0 XF 550,0

Польська республіка 1918 – 1939 рр.

Максим Загреба (Київ)
Сергій Яценко (Суми)

Рік Тираж Якість Ціна

1 грош

∅ 14,7 мм. Бронза, 1,50 г. Гурт гладкий

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1923	30.000.000 Fine	10,0 XF	100,0
1925	40.000.000 Fine	5,0 XF	75,0
1927	17.000.000 Fine	15,0 XF	150,0
1928	13.600.000 Fine	5,0 XF	30,0
1930	22.500.000 Fine	25,0 XF	350,0
1931	9.000.000 Fine	15,0 XF	60,0
1932	12.000.000 Fine	15,0 XF	60,0
1933	7.000.000 Fine	10,0 XF	50,0
1934	5.900.000 Fine	20,0 XF	175,0
1935	7.300.000 Fine	5,0 XF	20,0
1936	12.600.000 Fine	5,0 XF	15,0
1937	17.370.000 Fine	2,0 XF	10,0
1938	20.530.000 Fine	2,0 XF	10,0
1939	12.000.000 Fine	2,0 XF	10,0

∅ 14,7 мм. Цинк, 1,17 г. Гурт гладкий*

1939	33.909.000 Fine	2,0 XF	25,0
------	-----------------	--------	------

2 гроша

∅ 17,6 мм. Мідь, 2,00 г. Гурт гладкий

1923	20.500.000 Fine	5,0 XF	40,0
------	-----------------	--------	------

∅ 17,6 мм. Бронза, 2,00 г. Гурт Гладкий

1925	39.000.000 Fine	5,0 XF	25,0
1927	15.300.000 Fine	5,0 XF	30,0
1928	13.400.000 Fine	5,0 XF	25,0
1930	20.000.000 Fine	5,0 XF	30,0
1931	9.500.000 Fine	5,0 XF	35,0
1932	6.500.000 Fine	5,0 XF	40,0
1933	7.000.000 Fine	10,0 XF	50,0
1934	9.350.000 Fine	5,0 XF	40,0
1935	5.800.000 Fine	4,0 XF	20,0
1936	5.800.000 Fine	3,0 XF	20,0
1937	17.360.000 Fine	2,0 XF	10,0
1938	20.530.000 Fine	2,0 XF	10,0
1939	12.000.000 Fine	2,0 XF	10,0

Рік Тираж Якість / Ціна

5 грошей

∅ 20,0 мм. Мідь, 3,00 г. Гурт гладкий

1923	32.000.000 Fine	5,0 XF	50,0
------	-----------------	--------	------

∅ 20,0 мм. Бронза, 3,00 г. Гурт гладкий

1925	45.500.000 Fine	4,0 XF	30,0
1928	8.900.000 Fine	4,0 XF	30,0
1930	14.200.000 Fine	5,0 XF	35,0
1931	1.500.000 Fine	7,0 XF	50,0
1934	420.000 Fine	60,0 XF	350,0
1935	4.660.000 Fine	4,0 XF	20,0
1936	4.660.000 Fine	3,0 XF	15,0
1937	9.050.000 Fine	2,0 XF	10,0
1938	17.300.000 Fine	2,0 XF	10,0
1939	10.000.000 Fine	2,0 XF	10,0

∅ 16,0 мм. Цинк, 1,72 г. Гурт гладкий*

1939	15.324.000 Fine	2,0 XF	30,0
------	-----------------	--------	------

RARE

10 грошей

∅ 17,6 мм. Нікель, 2,00 г. Гурт гладкий

1923	100.000.000 Fine	1,0 XF	15,0
------	------------------	--------	------

∅ 17,6 мм. Цинк, 2,00 г. Гурт гладкий*

1923	42.175.000 Fine	2,0 XF	25,0
------	-----------------	--------	------

Рік Тираж Якість / Ціна

20 грошей

∅ 20,0 мм. Нікель, 3,00 г. Гурт гладкий

1923	150.000.000 Fine	1,0 XF	5,0
------	------------------	--------	-----

∅ 20,0 мм. Цинк, 3,00 г. Гурт гладкий*

1923	40.025.000 Fine	2,0 XF	15,0
------	-----------------	--------	------

50 грошей

∅ 23,0 мм. Нікель, 5,00 г. Гурт гладкий

1923	100.000.000 Fine	1,0 XF	5,0
------	------------------	--------	-----

∅ 23,0 мм. Нікельоване залізо, 5,00 г. Гурт гладкий*

1938	32.000.000 Fine	2,0 XF	20,0
------	-----------------	--------	------

∅ 23,0 мм. Залізо, 5,00 г. Гурт гладкий*

1938	в тому числі Fine	4,0 XF	55,0
------	-------------------	--------	------

* Монети відкарбовані під час німецької окупації

Монети Європи 1918–1945 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

1 злотий

Паризький монетний двір

Ø 23,0 мм. Срібло 750-ї проби, 5,00 г. Гурт рифлений

1924 16.000.000 Fine 40,0 XF 250,0

Лондонський монетний двір

(після року крапка)

Ø 23,0 мм. Срібло 750-ї проби, 5,00 г

1925 24.000.000 Fine 30,0 XF 100,0

Ø 25,0 мм. Нікель, 7,00 г. Гурт гладкий

1929 32.000.000 Fine 2,0 XF 100,0

2 злотих

Паризький монетний двір

(після року крапка)

Ø 27,0 мм. Срібло 750-ї проби, 10,00 г

1924 8.200.000 Fine 50,0 XF 350,0

Б'рмінгемський монетний двір (Англія)

(після року крапка)

Ø 27,0 мм. Срібло 750-ї проби, 10,00 г

1924 H 1.200.000 Fine 550,0 XF 2.000,0

Рік Тираж Якість / Ціна

Монетний двір Філадельфії (без позначок)

(після року крапка)

Ø 27,0 мм. Срібло 750-ї проби, 10,00 г

1924 800.000 Fine 150,0 XF 850,0

1925 8.200.000 Fine 75,0 XF 500,0

Лондонський монетний двір

(після року крапка)

Ø 27,0 мм. Срібло 750-ї проби, 10,00 г

1925 8.200.000 Fine 50,0 XF 350,0

“Ядвіга”

(після року крапка)

Ø 22,0 мм. Срібло 750-ї проби, 4,40 г

1932 15.700.000 Fine 10,0 XF 35,0

1933 9.250.000 Fine 10,0 XF 35,0

1934 250.000 Fine 10,0 XF 35,0

Пілсудський

(після року крапка)

Ø 22,0 мм. Срібло 750-ї проби, 4,40 г

1934 10.425.000 Fine 15,0 XF 75,0

1936 75.000 Fine 500,0 XF 2.500,0

“Кораблик”

(після року крапка)

Ø 22,0 мм. Срібло 750-ї проби, 4,40 г

1936 3.918.000 Fine 25,0 XF 100,0

Рік Тираж Якість / Ціна

5 злотих

Конституція

R: 100 крапок в обідку

Ø 37,0 мм. Срібло 900-ї проби, 25,00 г

1925 1.000 Fine 2.000,0 XF 10.000,0

R: 81 крапка в обідку

1925 1.000 Fine 2.000,0 XF 10.000,0

R: Без крапкового обідку

1925 1.000 RARE

Монети Європи 1918–1945 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

Ніка

Ø 33,0 мм. Срібло 750-ї проби, 18,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1928	7.500.000 VF	100,0 XF	1.200,0
1928	10.000.000 Fine	100,0 XF	1.250,0
1930	5.900.000 Fine	750,0 XF	1.750,0
1931	2.200.000 Fine	1.000,0 XF	2.500,0
1932	3.100.000 Fine	2.500,0 XF	10.000,0

100 років Варшавського повстання

R: Внутрішній ободок із крапок

Ø 33,0 мм. Срібло 750-ї проби, 18,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1930	1.000.000 Fine	150,0 XF	1.000,0

R: Внутрішній ободок із рисок

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1930	Fine	1.500,0 XF	5.000,0

Рік Тираж Якість / Ціна

"Ядвіга"

Ø 28,0 мм. Срібло 750-ї проби, 11,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1932	1.000.000 Fine	100,0 XF	2.000,0
1932	3.000.000 Fine	15,0 XF	100,0
1933	11.000.000 Fine	15,0 XF	75,0
1934	250.000 Fine	15,0 XF	75,0

Пілсудський

R: з знаком легіонера

Ø 28,0 мм. Срібло 750-ї проби, 11,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1934	300.000 Fine	25,0 XF	100,0

Пілсудський

Ø 28,0 мм. Срібло 750-ї проби, 11,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1932	6.510.000 Fine	15,0 XF	100,0
1932	1.800.000 Fine	15,0 XF	75,0
1933	1.000.000 Fine	15,0 XF	75,0
1934	289.400 Fine	30,0 XF	125,0

"Кораблик"

Ø 28,0 мм. Срібло 750-ї проби, 11,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1936	1.000.000 Fine	40,0 XF	150,0

Рік Тираж Якість / Ціна

10 злотих

Болеслав Хоробрий

Ø 19,0 мм. Золото 900-ї проби, 3,23 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1925	50.350 Fine	650,0 XF	1.750,0

"Ядвіга"

Ø 34,0 мм. Срібло 750-ї проби, 22,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1932	3.100.000 Fine	25,0 XF	100,0
1932	6.000.000 Fine	25,0 XF	100,0
1933	2.800.000 Fine	25,0 XF	100,0

Ян-III Собеський

Ø 34,0 мм. Срібло 750-ї проби, 22,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1933	300.000 Fine	175,0 XF	550,0

Ромалд Траугут

Ø 34,0 мм. Срібло 750-ї проби, 22,00 г

Рік	Тираж	Якість	Ціна
1933	300.000 Fine	175,0 XF	550,0

Монети Європи 1918–1945 рр.

Рік Тираж Якість / Ціна

Пілсудський

Р: з знаком легионера

Ø 34,0 мм. Срібло 750-ї проби, 22,00 г

1934 300.000 Fine 75,0 XF 250,0

Пілсудський

Ø 34,0 мм. Срібло 750-ї проби, 22,00 г

1934	200.000	Fine	50,0	XF	250,0
1935	1.670.000	Fine	25,0	XF	100,0
1936	2.130.000	Fine	25,0	XF	100,0
1937	908.000	Fine	25,0	XF	125,0
1938	234.000	Fine	50,0	XF	250,0
1939		Fine	35,0	XF	200,0

20 злотих

Болеслав Хоробрий

Ø 21,0 мм. Золото 900-ї проби, 6,45 г

1925 27.240 Fine 1.750,0 XF 3.500,0

Гетто міста Лодзь

Максим Загребя (Київ)

Рік Тираж Якість / Ціна

5 пфенінгів

Ø 19,1 мм. Алюмініво-магнієвий сплав, 1,2 г. Гладкий гурт

1942 Fine 1.500,0

10 пфенінгів

Ø 21,0 мм. Алюмініво-магнієвий сплав, 0,88 г. Гурт гладкий

1942 100.000 Fine 500,0

Ø 19,1 мм. Алюмініво-магнієвий сплав, 0,75 г. Гурт гладкий

1942 100.000 Fine 500,0

5 марок

Ø 22,7 мм. Алюмініво-магнієвий сплав, 1,03 г. Гладкий гурт

1943 в тому числі Fine 75,0 XF 500,0

Ø 22,5 мм. Алюмінієвий сплав, 1,57 г. Гладкий гурт

1943 800.000 Fine 55,0 XF 400,0

Рік Тираж Якість / Ціна

10 марок

Ø 28,4 мм. Алюмініво-магнієвий сплав, 1,75 г. Гладкий гурт

1943 в тому числі Fine 85,0 XF 550,0

Ø 28,3 мм. Алюмінієвий сплав, 3,40 г. Гладкий гурт

1943 в тому числі Fine 75,0 XF 350,0

Ø 28,3 мм. Алюмінієвий сплав, 2,60 г. Гладкий гурт

1943 100.000 Fine 75,0 XF 350,0

20 марок

Ø 33,45 мм. Алюмінієвий сплав, 7,00 г. Гладкий гурт

1943 600 Fine 500,0 XF 1.500,0

Бажаючи опублікувати своє оголошення про купівлю – продаж – обмін колекційного матеріалу необхідно надіслати на адресу редакції текст (не більш як 200 знаків) на «ТАЛОНІ ОГОЛОШЕНЬ». За цієї умови публікується безкоштовно.

Желающим опубликовать своё объявление о купле – продаже – обмене коллекционного материала необходимо прислать в адрес редакции текст (до 200 знаков) на «ТАЛОНЕ ОБЪЯВЛЕНИЙ», который дает право на бесплатную публикацию.

Anybody, who wants to publish an advertisement about purchase–safe–change of collection items, has to send a text on «ADVERTISEMENT COUPON» (up to 200 signs) in the address of the editorial board. The coupon gives a right of free publication.

Diejenigen, die ihre Anzeigen ueber den Ein–und Verkauf, Austausch von Sammlungen zu veroeffentlichen wuenschen, haben an die Adresse der Redaction einen Text (bis zu 200 Zeichen) auf dem ANZEIGE–TALON zukommen zu lassen, der Ihnen das Recht auf die unentgeltliche Veroeffentlichung gibt.

КУПЛЮ · BUY · ANKAUF

Куплю, продаж, обміню різновиди монет України, монети Росії, СРСР. Шукаю колег по захопленню в Україні та за кордоном. Відповіді усім. Приліпко Леонід Єфремович, вул. Першотравнева, 133 А, Васильківка, Дніпропетровська обл., 52600.

Куплю стару фарфорову посуду з надписом на обороті: «М. С. КУЗНЕЦОВ» в хорошому стані. Тел. 8-066-29-32-37.

Куплю: печати церковей (кирх) немцев-поселенцев Юга Украины XIX–XX ст. (или их оттиски), колокольчики «Дар Валдая». Тел. 8-066-298-3237.

Куплю старі, до 1939 р., поштові листівки за ціною 150–300 гривень з видами м. Городенки, с. Раківцево, с. Чорнолиця, с. Клишківців. Олександр, Київ, тел. 8-067-599-79-40.

Куплю банкноти країн СНД 1991–2000 рр. вул. Чорноти, 16, м. Галич, Івано-Франківська обл., 77100. xata@mail15.com. Мирослав Медвідь.

Куплю хрест "За перший зимовий похід" (перший випуск) та інші Українські відзнаки періоду визвольної боротьби за незалежність тел. 8 067 447 76 70

Куплю орденів та медалей СРСР і Росії, воєнну атрибутику времен ВОВ. А/Я 336, Харків, 61052. тел. 067 604 92 07.

Куплю, обміню, продаж: банкноти України 1917–1920 рр., 1942 р. – Рівне, 1991–1996 рр., «колотосні гроші», монети, поштові марки України, конверти, листівки (1991–2007 рр.).

I offer all Ukrainian stamps, covers, cards, bones, «collective-farm» paper money. Любомир Шафран, а/с 225, Кам'янець-Подільський, 32313, Україна.

Куплю нагороди Росії та СРСР. Анатолій Федорович, А/Я 336, Харків, 610052, тел. 8-067-604-92-07.

Куплю літературу по нумізматиці, в том числі журнали на іноземних мовах. Можна б/у. Ксерокси та CD не пропоную. Тел. 8-095-130-60-63. E-mail: disyatnik@ukr.net.

Куплю, обміню монети, бони, жетони. Шукаю колег по колекціонуванню. Маркович Микола Миколайович, вул. Івана Франка, 21, кв. 7, с-ще Добровір, Кам'янка-Бузький р-н, Львівської обл., 80411.

Куплю, обміню марки, конверти, поштові картки з оригінальною маркою СРСР; марки України в листах; банкноти, монети всіх країн, нагороди та наградні знаки СРСР. Отвечу на все письма. Жильцов В. Н., а/я 233, Борислав, Львівська обл., 82300. Тел. 032 48 512 75 (після 20.00).

Куплю срібні монети Росії та СРСР. Геннадій 8-067-999-83-78

Куплю пам'ятники радянської епохи (В.І.Леніна і др.). Геннадій 8-067-999-83-78

Автографи відомих політичних, державних діячів сучасного світу, Президентів, Голов Урядів та Парламентів, членів Королівських родин, лідерів політичних партій, відомих політиків, депутатів, губернаторів, конституційних монархів, керівників релігійних конфесій. Сяинський Миколай Андрійович, вул. Леніна, 26, кв. 16, пгт. Куйбишево, Запорізька обл. 71001. E-mail: sainskiy@zpu.krtel.net.

Медаль за успішне закінчення школи, значок депутата Верховного Ради СРСР, України. Тел. (06262) 33 493. slavnik@pisem.net

ПРОДАМ · SALE · VERKAUF

Золоті монети СРСР і Росії. Тел. 8-067-264-40-65.

Срібні монети України: «10 років Незалежності», монети з серії «Літаки України», пам'ятну срібну медаль «Щорічні збори ЕБРР», різні поштові марки України, в т. ч. листами. Тел. (03842) 246-79, 8-067-263-29-43.

Каталог Руденко І. В. «Пам'ятні жетони імператорської Росії 1721–1917 гг.», Ростов –на–Дону, 2007 г. формат 90х60 мм, бумага мелована, тираж 400 экз., описані різноманітності, дані ціни і проходи на аукціонах. Ціна з доставкою по Україні – 800 грн. Тел.: +38-095-878-22-50. Роман

Монети та марки, поштові картки Італії та Ватикану. Сосновський Слава, тел. 8-098-457-13-30.

Монети: Денга, 1749 г., 5 копеек, 1875 г.; 15 копеек СРСР, 1934 г. Биломар Євгеній Петрович, с. Смалченці, Лисянський р-он., Черкасска обл., 19325.

Автор вишле книгу «Скарби Черкащини» (А5, 120 стор., 390 фото монет) ціною 42 грн. У книзі описані знахідки античних, середньовічних та російських монет на Черкащині. Переказ надсилає: Шостопалу А. А/С 219, Черкаси, 18000. Тел.: +38-097-920-2854.

Продам пам'ятні рублі Росії та СРСР. Тел. 8 067-604-9207.

Продам поштові блоки і марки СРСР по каталогу ЦФА №405 (картонка) №1362, №1363, №26511 (на конверте), №27141, №30851, проби. Тел. 8 067-604-9207.

Продаю срібні монети Молдови та Придністров'я. Володимир. E-mail: vlad367@mail.ru. Тел. +373 22 537 963.

Пропоную каталоги по нумізматиці зарубіжних видань: Krause, Schoen, Pick, та інші; а також по українським бонам та монетам. Попель Аркадій. А/С 100, Львів, 79000. Тел. 8 067 395 00 89.

Продам повну колекцію монет України з 1995 по 2007 гг. включительно (нейзильбер). Тел. 8-096-106-44-95 Волод.

Продам дипломовану колекцію телефонних карток України і світу. Стоїть 550 гривень. vf_glim@rc.vinnitsa.com Mob +380972319012. Віталій.

Продам або обміню монети, поштові марки світу, спичечні і винні етикетки, старі патефонні пластинки, літературу по філателії. Нужен каталог «Михель» том 3 Европа. Игорь Спица, ул. Виктевича 7/53, Кацивели, Крым, 98688.

Годинник з подвійним б'єм малюнків та годинники малюнків настінні ЧЗ 1960 р. Або поміняю на монети. Тел. (097) 842 0675.

Автор вишле наложений платежом свои недорогие каталоги монет и бон Украины, России, Европы, Мира 20 века с подробным описанием изображений на них и оценкой в долларах США. Бадаев С., Перемоги 121-6, Чернигов, 14038. Тел. (0462) 63 68 71.

PIZNE · PAZHNOE · MISCELLANEOUS · DIVERSES

2008 год в Ульяновской обл. России объявлен годом коллекционера. Для поддержки почта и активизации коллекционеров региона II Съезд коллекционеров России и СНГ пройдет в Ульяновске 3–5 октября 200 г.

Коллекционую бони України (місцеві, колгоспні, приватні). Цікавіть інформація про неописані бони. Буду радий обміну та відчуженню за допомоги. Васюк Олександр М. вул. Корецька, 107, м. Березне, Рівненська обл., 34600.

Реставрую, виробляю, реалізую копії та муляжі ікон, монет. Сітчук Олександр Федорович, вул. Чубинського, 11, м. Коростопіль, Рівненської обл., 23801. Тел. 803-657, 8-096-303-7634.

Організую виставки колекцій в місті Луцьк (бажано не традиційних). Анатолій Олексійович, пр. Перемоги 15/10, Луцьк, Волинська обл., 43005, тел. (050) 713 8816, (0322) 780 236.

Шановний САКАРА Н. Ю.!
Зв'яжіться з редакцією стосовно
Вашого замовлення!

ООО «КУПОЛА» предлагает

репринтные издания редких книг тиражом от одного экземпляра

E-mail: kupola-kiev@ukr.net

Архив Юго-Западной России

Акты, относящиеся к истории православной церкви. — 12 томов. — Киев, 1859—1904 гг. — 10.124 с.

Новицкий И. П. Указатель к изданиям комиссии для разбора древних актов. — Т. 1—2. — Киев. 1878—1882 гг. — 1.838 с.

Аскоченский В. Киев с древнейшим его училищем академией. Часть 1—2. — К., 1856 г. — 952 с.

Титов Ф. И. Акты и документы, относящиеся к истории киевской академии. Отд. III (1796—1869). 5 томов — К., 1910—1915. — 4.736 с.

Петров Н. И. Акты и документы, относящиеся к истории киевской академии. Отд. II (1721—1795). — 5 томов. — К., 1904—1908. — 3.312 с.

Голубев С. Киевский митрополит Петр Могила и его сподвижники. Том 1-2. — К., 1883. — 2.224 с.

Голубев С. История Киевской духовной академии. Период до-могилянский. — Киев, 1886. — 364 с.

Крыловский А. С. Систематический каталог книг библиотеки Киевской духовной академии. 14 вып. — К., 1890—1915. — 4.136 с.

Петров Н. И. Указатель церковно-археологического музея при киевской духовной академии. — К., 1897. — 296 с.

Филарет. Обзор русской духовной литературы. 862—1720 гг. — Соч. Филарета, арх. Харьковского. — Харьков, 1859.

Филарет. Обзор русской духовной литературы. 1720—1858 г. Соч. Филарета, арх. Черн. и Неж. — Чернигов, 1863. — 764 с.

Маркевич Н. История Малороссии. 1—5 том. — Москва, 1842—1843. — 2.348 с.

Маркевич Н. Обычаи, поверья, кухня и напитки малороссиан. — Киев, 1860. — 184 с.

Бантыш-Каменский Д. История Малой России. 1—4 том. — Москва, 1822. — 1.124 с.

Лазаревский А. Описание Малороссии в 3-х томах. — 1.552 с.

Закревский Н. Описание Киева 1—2 том. — Москва, 1868. — 960 с.

Ригельман А. Летописное повествование о Малой Руси. — М., 1847. — 848 с.

Похилевич Л. Сказания о населенных местностях киевской губернии. — К., 1864. — 774 с.

Титов Хв. Стара вища освіта в київській Україні. Зі 180 малюнками. — К., 1924. — 424 с.

Захарченко М. М. Киев теперь и прежде. — К., 1888. — 385 с.

Фундуклей И. Обзорение могил, валов и городищ киевской губернии. — К., 1848. — 158 с.

Фундуклей И. Обзорение Киева в отношении к древностям. — К., 1847. — 358 с.

Фундуклей И. Статистическое описание киевской губернии. В трех частях. — С-Петербург, 1852. — 1.712 с.

Хижняков В. М. Воспоминания земского деятеля. — Петроград, 1916. — 268 с.

Иконников В. С. Опыт русской историографии. 2 тома — 4 книги. — К., 1891—1908. — 4.442 с.

Иконников В. С. Сборник сочинений студентов университета св. Владимира под редакцией В. С. Иконникова. Очерк известий о подольской земле до 1431 года. Н. Молчановского. — К., 1886 — 42 с.

Иконников В. С. Киев в 1654—1855 годах. — К., 1904. — 362 с.

Иконников В. С. Максим Грек. Историческая монография. — К., 1865. — 356 с.

Иконников В. С. Русские общественные деятели XVI века. — К., 1866. — 86 с.

Верещагин В. А. Старый Львов. — Петроград, 1915. — 254 с.

Экземплярский В. Библейское и святоотеческое учение о сущности священства. — Киев, 1904. — 294 с.

Экземплярский В. Учение древней церкви о собственности и милостыне. — Киев, 1910. — 278 с.

Экземплярский В. Евангелие Иисуса Христа перед судом Фр. Ницше. — Петроград, 1915. — 168 с.

Одесса 1794—1894. — Одесса, 1895. — 964 с.
Чтения общества Нестора Летописца 1879—1914 гг. — 24 тома — 11.803 с.

"Основа". Южно-русский литературно-научный вестник. — Спб., 1861—1862. — 6.186 с.

«Киевская Старина» Исторический журнал 1882—1907 гг. 312 номеров — 76.432 с.

«Русская Старина» Исторический журнал Киевской археологической комиссии 1846—1921 гг., 1870—1917 гг. 564 номера — 144.680 с.

Полное собрание законов российской империи

Собрание первое с 1649 г. по 12 дек. 1825 г. — 45 томов — Спб, 1830—1839. — 47.684 с.

Собрание второе с 12 дек. 1825 г. по 1881 гг. — 55 томов — 133 книги — Спб. 1830—1855. — 115.186 с.

Собрание третье с 1881 по 1915 гг. — 33 тома — 55 книг — Спб., 1885—1915. — 56.860 с.

Свод законов Российской империи. — 1—16 том., Издал А. М. Нюрнберг. — М., 1910—1914. — 5.666 с.

Алфавитный указатель к Своду законов. — Сост. С. С. Войт. — Петроград, 1915. — 1.040 с.

Архив государственного совета 1768—1825 гг.. — 4 тома — 12 книг — Спб., 1869—1881. — 6.766 с.

Акты, относящиеся к истории Южной и Западной России. 1863—1892 гг. — 15 томов — 6.278 с.

Акты, относящиеся к истории Западной России. 1863—1892 гг. — 5 томов — 2.052 с.

Книги, изданные редакцией журнала «Русская Старина»

Бунт военных поселян в 1831 году. Издание редакции Русской Старины в 1870 гг.

Записки Андрея Тимофеевича Болотова. — 4 тома. — 1870—1874 гг.

Граф Аракчеев и военные поселения. — 1871 г.

Записки Е. А. Хвостовой. — 1871 г.

Записки Гавриила Ивановича Добрынина. — 1872 г.

Записки Михаила Ивановича Глинки. — 1870 г.

Записки Якова Петровича Шаховского. — Спб. 1872. — 358 с.

Петровский сборник. — 1872 г.

Русские деятели в портретах, гравированные академиком Л. А. Серяковым. — 5 выпусков. — 1882—1891 гг. — 1.164 сдл.

Царица Прасковья. Исторический очерк М. И. Семевского. — 1883 г.

Павловск, очерк его истории, 1777—1877 гг. с портретами и множеством гравированных рисунков.

Слово и дело. Тайная канцелярия при Петре Великом. — 1883. — 364 с.

Альбом М. И. Семевского. Автобиографические заметки. — 1888. — 448 с.

Царица Екатерина Алексеевна, Анна и Виллим Монс. Исторический очерк М. И. Семевского. — 1884 г.

Записки сельского священника, о. протоиерея и благочинного А. И. Розанова. — 1882 г.

Воспоминания А. Г. Рубинштейна. — 1889 г.

Записки Никиты Ивановича Толубеева. — 1888 г.

Михаил Иванович Семевский. Основатель журнала Русская Старина. — 1895 г. — 382 с.

Исторические и юридические акты XVII и XVIII ст., собранные М. И. Семевским. — 1895 г. — 202 с.

Записки генерала Манштейна о России. 1727—1744 гг. — 1875 г.

Записки Семена Андреевича Порошина. 1764—1766 гг. — 1881 г.

Записки Эриста Миниха. Россия и русский двор. — 1891 г. — 344 с.

"Исторический Вестник" Историко-литературный журнал 1880—1917. 444 номера.

Пыляев М. И. Забытое прошлое окрестностей Петербурга. — Спб., — 1889. — 556 с.

Генеалогия и геральдика (G&G)

Модзалевский В. Л. Малороссийский Родословник. — Том 1. — Киев., 1908—1914. — 4 тома — 3.272 с.

Архив Юго-Западной Руси. — Том 4. — Часть 1.

Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России. — К., 1867. — 584 с.

Милорадович Г. А. Родословная книга Черниговского Дворянства. — Спб., 1901. — 2 тома — 1.642 с.

Ульянинский Д. В. Моя библиотека. Библиографическое описание книг по истории дворянства, генеалогии и геральдике. — Т. 2. — 1915. — 256 с.

Савелов Л. М. Генеалогические редкости. Список редких и замечательных изданий по русской генеалогии. — М., 1904. 36 с.

Савелов Л. М. Библиографический указатель по истории, геральдике и родословию российского дворянства. — Острогжск., 1897. — 270 с.

Кн. Долгорукий П. Российская родословная книга. — Том 1 и 2. — Спб., 1854-57. — 24 тома — 2 книги — 1.684 с.

Лобанов-Ростовский А. Б. Русская родословная книга. — Том 1 и 2. Второе издание. — Спб. 1895. — 964 с.

Лобанов-Ростовский А. Б. Изд. журнала Русская Старина. В 2-х т. — Спб., 1873-75. — 618 с.

Реестра всего войска Запорожского после Зборовского договора с королем польским Яном Казимиром, составленные 1649 года, октября 16 дня, и изданные по подлиннику О. М. Бодянским. — Москва, 1875. — 382 с.

Карнович Е. П. Родовые прозвания и титулы в России. — Спб., 1885. — 254 с.

Карнович Е. П. Замечательные богатства частных лиц в России. — Спб., 1885. — 338 с.

Барон С. А. Корф. Дворянство и его сословное управление за столетие 1762—1855 гг. — Спб., 1906. — 728 с.

Лихачев Н. П. Русские разрядные дьяки XVI века. Опыт исторического исследования. — Спб., 1888. — 752 с.

Лазаревский А. М. Замечания на исторические монографии Д.П. Миллера о малорусском дворянстве и статутных судах. — Харьков, 1898. — 82 с.

Евреинов Г. А. Прошлое и настоящее значение русского дворянства. — Спб., 1898. — 112 с.

Материалы исторические и юридические района бывшего приказа Казанского дворца. Том 1. Архив князя Баюшева В. И. — Казань, 1882. — 318 с.

Мятлев Н. В. Родословные заметки III-IV. — Москва, 1907. — 16 с.

Сиверс А. А. Рязское сельцо Кочуры. — Москва, 1909. — 10 с.

Кашкин Н. Н. О роде Кашкиных. — Спб., 1913. — 472 с.

Кашкин Н. Н. Родословные разведки в 2-х томах. — Спб., 1912—1913. — 1.218 с.

Стороженки. Семейный архив. Том первый. — Киев, 1902—1908. — 8 томов — 5.146 с.

Книги разрядные, по официальным оных спискам. Т. 1-2. — Спб., 1853—1855. — 1.424 с.

Указатель собственных имен и предметов к 1-2 т. Книг Разрядных. — Спб., 1856. — 148 с.

Лукомский В. К. и Модзалевский В. Л. Малороссийский гербовник. — Киев, 1914. — 404 с.

Гербы городов, губерний, областей и посадов Российской империи. — Спб., 1899. — 528 с.

Общий гербовник дворянских родов Всероссийской империи. 6 томов — 3.346 с.

Дворянские разряды. 1612—1701 гг. — Спб., 1850—1855. — 4 тома — 2.586 с.

Кн. Н. Н. Голицын. Указатель имен личных, упоминаемых в Дворцовых разрядах — Спб., 1912. — 328 с.

Барсуков А. Род Шереметьевых. — Спб., 1881—1904. — 8 томов — 4.384 с.

Барсуков А. Родословие Шереметьевых. — Спб., 1904. — 42 с.

Кн. А. Бобринский. Дворянские роды, внесенные в Общий Гербовник Всероссийской Империи Том. I-II. — Спб., 1890. — 1.596 с.

Лукомский В. К. и Тройницкий С. Списки лицам, высочайше пожалованным дипломами с гербами на дворянское достоинство Всероссийской Империи и царства польского. — Спб., 1911. — 78 с.

Власьев Г. А. Потомство Рюрика. Князя Черниговские. — Спб., 1906. — 2 части — 988 с.

Власьев Г. А. Потомство Рюрика. Т. 2. Ч.1. Князя Владимиро-Волынские. — Петр., 1918. — 144 с.

Савелов Л. М. Родословные записки. Выпуск 2. — М., 1908. — 126 с.

Савелов Л. М. Грамоты рода Савеловых. — М., 1912. — 98 с.

Мятлев Н. В. Летопись историко-родословного общества в Москве. Вып. 4. — М., 1905. — 66 с.

Романович-Славятинский А. Дворянство в России от нач.XVIII века до отмены крепостного права. — Спб., 1879. — 594 с.

Руммель В. В. и Голубцов В. В. Родословный сборник русских дворянских фамилий. 1-2 том. — Спб., 1886—1887. — 1.560 с.

Павлов-Сильванский Н. Государевы служилые люди. Происхождение русского дворянства. — Спб., 1898. — 342 с.

Черноятов В. И. Дворянское сословие Тульской губернии. Т. III-(XII). — 544 с.

Черноятов В. И. Дворянское сословие Тульской губернии. Т. VI-(XV). — М., 1911. — 70 с.

Лукомский В. К. и Тройницкий С. Указатели к Общему Гербовнику дворянских родов Всероссийской Империи и гербовнику дворянских родов царства Польского. — Спб., 1910. — 168 с.

Сторожев В. Н. Тверское дворянство XVII века. Выпуск второй. — Тверь, 1893. — 146 с.

Яблочков М. Т. Дворянское сословие Тульской губернии. Том 9. — Тула, 1905. — 354 с.

Казанское дворянское ополчение 1812—1814 гг. — М., 1912. — 70 с.

Воронежское дворянство в Отечественную войну 1812 г. — Воронеж, 1912. — 150 с.

Савелов Л. М. Донские дворянские роды. Выпуск первый. — М., 1902. — 176 с.

Сташевский Е. Д. Землевладение Московского дворянства в первой половине XVII века. — М., 1911. — 238 с.

Савелов Л. М. Лекции по русской генеалогии. — М., 1909. — 156 с.

Княжеские, графские и баронские фамилии прибалтийских губерний.

Лудмер Я. И. Материалы для родословий. Выпуск 1. — Митава, 1902. — 260 с.

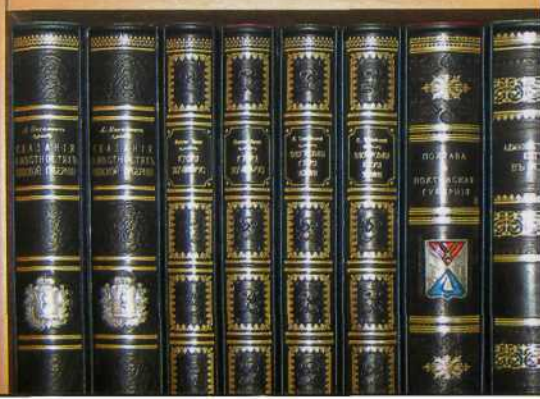
Архив графов Мордвиновых. Том 1. — Спб., 1901—1903. — 9 томов — 6.393 с.

Лукомский В. К. Вишневецкий замок его история и описание. — Спб., 1912. — 62 с.

Список дворян Киевской губернии. — К., 1906. — 328 с.

Московское Дворянство. Алфавитный список дворянских родов. — Москва, 1910. — 614 с.

Кн. Н.Н. Голицын. Род князей Голицыных. Том 1. — Спб., 1892. — 612 с.

Яблочков М. История дворянского сословия в России. — Спб., 1876. — 720 с.

Сторожев В. Н. Тверское дворянство XVII века. Выпуск 4. — Тверь, 1895. — 308 с.

Родословная книга князей и дворян российских и выезжих. 1-2 ч. — М., 1797. — 850 с.

Гербовник дворянских родов царства польского. 1-2 часть. — Варшава, 1853. — 496 с.

Списки титулованным родам и лицам Российской империи. — Спб., 1892. — 308 с.

Барсуков А. Обзор источников и литературы русского родословия. — Спб., 1887. — 100 с.

Род князей Острожских. Ч. 1 — Львов, 1883. — 110 с.

Дурасов В. Гербовник всероссийского дворянства. — Спб., 1906. — 278 с.

Васильчиков А. А. Семейство Разумовских. 5 томов — Спб., 1880—1885. — 2.764 с.

Васильчиков А. А. Списки кавалерам российских орденов. Ч. 1. — Спб., 1850. — 206 с.

Списки кавалерам российских орденов. Ч. 3. — Спб., 1850. — 786 с.

Список Губернских и Уездных предводителей дворянства.

Канцлер, князь Александр Андреевич Безбородько. 1747—1787 гг. — Спб., 1879. — 686 с.

Канцлер, князь Александр Андреевич Безбородько. 1788—1799. — Спб., 1881. — 746 с.

Лакьер Олександр. Русская геральдика. 1-2 книги. — Спб., 1855. — 668 с.

Лазаревский Ал. Описание старой Малороссии. Материалы для истории заселения, землевладения и управления. 1-3 том. — Киев, 1886, 1893, 1902 гг. — 1.552 с.

Белокуров С. А. Несколько новых родословных данных. Женские имена за 1742—1755 гг.

Портреты Григорья Розума и Натальи Розумихи. — 60 с.

Великий князь Николай Михайлович Московский Некрополь. 1-3 том. — Спб., 1907. — 1.466 с.

Великий князь Николай Михайлович Петербургский Некрополь. 1-4 том. — Спб., 1912. — 2588 с.

Кн. С. М. Волконский. Архив декабриста С. Г. Волконского. 1 Том. — Петроград, 1918. — 612 с.

Экземплярский А. В. Великие и удельные князья в татарский период с 1238 по 1503 год. Биографические очерки, материалы для родословия. 1-2 том. — Спб., 1889, 1891 гг. — 1.202 с.

Великий князь Николай Михайлович. Русский некрополь в чужих краях. Вып. 1., Париж и его окрестности. — Петроград, 1915. — 126 с.

Лазаревский Ал. Обзорение Румянцовской описи Малороссии. — Чернигов, 1866. — 396 с.

Сборник статей посвященных Л. М. Савелову. — Москва, 1915. — 352 с.

Списки дворянских родов Новгородской губернии. — Новгород, 1910. — 402 с.

Список дворян, внесенных в дворянскую родословную книгу Подольской губернии. — Каменец-Подольск, 1897. — 390 с.

Архив князя Воронцова. 40 книг — Москва, 1870—1914. — 18.642 с.

Списки населенных мест Рос. империи. 16 томов — Спб., 1866—1909. — 6.688 с.

Русский биографический словарь. — Спб., 1896—1916. — 14.876 с.

Биографический очерк графа Владимира Григорьевича Орлова. В 2-х томах. — Спб., 1878. — 742 с.

Библиофильские издания

Оболянинов Н. Каталог русских иллюстрированных изданий 1725—1860 гг. Т. I и II (1914—15 гг.), — 708 с.

Верещагин В. А. Русские иллюстрированные издания XVIII—XIX века. Библиографический опыт. 1898 г. — 338 с.

Ульянинский Д. В. Среди книг и их друзей. — М., 1908. — 156 с.

Ульянинский Д. В. Моя библиотека. Библиографическое описание. Т.1-3. 1912-14 гг. — 1.762 с.

Геннади Г. Русские книжные редкости. — Спб., 1872. — 160 с.

Соликов В. С. Опыт российской библиографии. Под ред. В.Н. Рогожина. I-V часть с указателем. — Спб., 1904—1906. — 1.398 с.

Остроглазов И. М. Книжные редкости. — 1892. — 314 с.

Остроглазов В. М. Редкие и ценные издания собранные В. М. Остроглазовым. — 1892. — 146 с.

Биговт Юрий. Редкие русские книги и летучие издания XVIII века. — 1905. — 616 с.

Иваск У. Г. Описание русских книжных знаков. Части 1—3. — 1905—1918. — 478 с.

Орлов Н. Н. Удо Георгиевич Иваск как исследователь книжного знака. — М., 1927. — 74 с.

Каталог гравюр и офортов императорской Академии художеств. — 1907. — 98 с.

Мишлов С. Р. Обзор записок, дневников, воспоминаний, писем и путешествий относящихся к истории России и напечатанных на русском языке. 1-5 части. — Новгород, 1911—1912. — 486 с.

Березин-Ширяев Я. Ф. Дополнительные материалы для библиографии или описание русских и иностранных книг, гравюр и портретов, находящихся в библиотеке любителя NN. С кратким изложением содержания некоторых сочинений, с биогр. сведениями о их авторах и с указаниями на книги — замечательные или редкие. — Спб., тип. И. И. Глазунова, 1876. — 338 с.

Березин-Ширяев Я. Ф. Материалы для библиографии или обозрение русских и иностранных книг, находящихся в библиотеке любителя исторических наук и словесности NN, состоящей преимущественно из сочинений по части русской истории, археологии, нумизматики, географии, этнографии, древней и новой литературы, церковных и гражданских древностей, художеств, искусств и путешествий по России, с кратким изложением содержания некоторых сочинений и с указанием на книги редкие и особенно замечательные... Кн. 1-8. — Спб., тип. И. И. Глазунова, 1868—1870. — 790 с.

Березин-Ширяев Я. Ф. Обзор книг, брошюр, художественных изданий, гравюр и портретов русских и иностранных, находящихся в моей библиотеке, или окончательные материалы для библиографии, содержащие в себе сведения о книгах, их авторов и другие библиографические заметки, с указанием на книги, особенно замечательные или редкие. — Спб., 1896. — 730 с.

Березин-Ширяев Я. Ф. Описание русских и иностранных книг, находящихся в библиотеке любителя исторических наук, литературы и художеств NN, или Дополнительные материалы для библиографии, содержащие в себе разные сведения о книгах, их содержания и авторах, с указанием на книги особенно замечательные и редкие. — Спб., 1873. — 386 с.